

Завхан аймаг дахь Төрийн
аудитын газар

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2020 оны санхүүгийн
нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд
хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

АУДИТЫН КОД: ЗАА-2021/1/СТА-ТЕЗ

Улиастай сум
2021 он

Завхан аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга бөгөөд
тэргүүлэх аудитор: Д.Бат-Ундраа

Утас:99993365 Цахим хаяг: bat-undraad@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Г.Хашцэцэг

Утас: 9901649 Цахим хаяг: khashtsetsegg@audit.gov.mn

Ахлах аудитор: Д.Оюунжаргал

Утас:99460422 Цахим хаяг: oyunjargald@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.
Цахим хаяг: www.audit.mn

1. Агуулга

1.	Аудитын гэрчилгээ.....	3
2.	Аудитын тайлан.....	5
2.1.	Оршил.....	5
2.2.	Аудит хийх үндэслэл, зорилго, талуудын хүлээх үүрэг, хариуцлага.....	5
	Аудит хийх үндэслэл, зорилго, талуудын хүлээх үүрэг, хариуцлага.....	5
2.3.	Аудитын явцад мөрдсөн бодлого, журам, арга зүй, шалгуур үзүүлэлт.....	5
2.4.	Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүйн орчин.....	6
2.5.	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, үйл ажиллагаа болон дотоод хяналттай холбоотой хүчин зүйлсийн үнэлгээ.....	7
2.6.	Төлөвлөлтийн шатанд тодорхойлсон эрсдэл, түүнийг үнэлсэн байдал.....	7
2.7.	Материаллаг байдлын суурь сонгосон үндэслэл, тайлбар.....	7
2.8.1	Мөнгөн хөрөнгө ба түүнтэй адилтгах хөрөнгө.....	8
2.8.2	Авлага.....	9
2.8.3	Урьдчилгаа.....	10
2.8.5	Бараа материал.....	11
2.8.6	Үндсэн хөрөнгө.....	12
2.8.8	Өр төлбөр.....	13
2.8.9	Засгийн газрын хувь оролцоо.....	13
2.9.1	Аудитын явцад хэрэгжүүлсэн горим сорил, түүний үр дүн.....	14
2.10.	Дараагийн аудитаар авч үзэх буюу анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал.....	18
2.11.	Шилэн дансны мэдээлэл.....	18
2.12.	Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилтийн талаарх тайлбар, тодруулга.....	18
2.13.	Дүгнэлтийн хэлбэр, үндэслэл.....	19
3.	Менежментийн захидал.....	19
4.	Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан.....	20
4.1	Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан.....	20
4.2	Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан.....	21
4.3	Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан.....	23
4.4	Аудит хийсэн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан.....	26
5.	Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан.....	27
5.1	Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан.....	27
5.2	Аудитын зөвлөмж.....	30
5.3	Аудитын явцад илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт.....	31

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагуудын Олон Улсын Стандарт
АОУС	Аудитын Олон Улсын Стандарт
УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
ТТЗ	Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч
ТШЗ	Төсвийн шууд захирагч
ОНХС	Орон нутгийн хөгжлийн сан
СХС	Сум хөгжүүлэх сан
ЗДТГ	Засаг даргын тамгын газар
ЕБС	Ерөнхий боловсролын сургууль
ЭМТ	Эрүүл мэндийн төв

1. Аудитын гэрчилгээ

**ЗАВХАН АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

81000 Улиастай, Завхан аймаг
Утас/Факс: 7046-36-12

2021.04.19 № 510

танай _____ -ны № _____ -т

ЗАВХАН АЙМГИЙН ЗАСАГ
ДАРГА Д.ТҮВШИНЖАРГАЛ ТАНАА

АУДИТЫН САНАЛ ДҮГНЭЛТ

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.4-д заасны дагуу Аймгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Аймгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл материаллаг алдаагүй, Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, Сангийн сайдын баталсан холбогдох журамд нийцүүлэн үнэн зөв, шударга толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан Санхүүгийн тайлангийн аудитын журам, гарын авлагын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Бусад мэдээлэл

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Бусад мэдээлэл нь санхүүгийн болон аудиторын тайланд тусгагдсанаас бусад санхүүгийн ба санхүүгийн бус мэдээллийг агуулах бөгөөд аудитаар бусад мэдээлэлтэй холбоотой буруу илэрхийлэл байхгүй байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, Сангийн сайдын баталсан журам, зааврын дагуу үнэн зөв, шударга бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсч болох материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтуудыг хэрэгжүүлэх хариуцлага хүлээнэ.

013021671

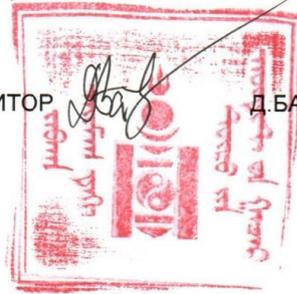
Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдаанаас үүссэн материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар түүнийг бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Д.БАТ-УНДРАА

2. Аудитын тайлан

2.1. Оршил

Завхан аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын дүн, дүгнэлтийг Завхан аймгийн Засаг дарга Д.Түвшинжаргал танд танилцуулж байна.

Энэхүү тайланд үйлчлүүлэгчийн санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, дотоод хяналтын системд хийсэн үнэлгээний тойм, аудитын явцад илрүүлсэн зүйлс, гаргасан шийдлүүд, анхаарал хандуулахуйц залруулаагүй материаллаг болон материаллаг бус алдаа зөрчил зэрэг аудитын үр дүнгийн талаарх тайлбар, тодруулга, аудитын санал дүгнэлтийн хэлбэр, түүний үндэслэлийн талаар тус тус хураангуйлан тэмдэглэв.

Аудитын дүнд үндэслэсэн үйлчлүүлэгчийн нягтлан бодох бүртгэл, тайлагнал, дотоод хяналтын системийг боловсронгуй болгох зөвлөмжүүдийг Менежментийн захидалд тусгасан болно.

2.2. Аудит хийх үндэслэл, зорилго, талуудын хүлээх үүрэг, хариуцлага

Аудит хийх үндэслэл, зорилго, талуудын хүлээх үүрэг, хариуцлага

Бид Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.4-т заасны дагуу Завхан аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болгосон санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Завхан аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль болон УСНББОУС, НББОУС, СТОУС, түүнд нийцүүлэн гаргасан төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, заавар, журмын дагуу үнэн зөв, шударга илэрхийлэгдсэн эсэхэд дүгнэлт өгөх нь энэхүү аудитын зорилт байв.

Төсвийн ерөнхийлөн захирагч санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаа Төсвийн тухай хууль болон УСНББОУС, НББОУС, СТОУС, түүнд нийцүүлэн баталсан төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, журмын дагуу үнэн зөв, бодитой бэлтгэх үүрэгтэй.

Харин тухайн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлийг дээрх хууль болон бодлого, журмын дагуу материаллаг алдаагүй, үнэн зөв, шударга илэрхийлсэн эсэхэд дүгнэлт өгөх нь Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг юм.

Аудитыг 2021 оны 04 дүгээр сарын 05-аас 2021 оны 04 дүгээр сарын 20-ны хооронд гүйцэтгэж, аудитын тайланг 2020 оны 04 дүгээр сарын 20-ны өдөр эцэслэн баталгаажуулж, төсвийн ерөнхийлөн захирагчид хүргүүлэхээр төлөвлөн, ахлах аудитор Д.Оюунжаргал, аудитор Б.Жалбаа нар гүйцэтгэв.

2.3. Аудитын явцад мөрдсөн бодлого, журам, арга зүй, шалгуур үзүүлэлт

Аудитын явцад АДБОУС, АОУС, нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн бусад зарчимд тулгуурласан төрийн аудитын байгууллагын санхүүгийн тайлангийн аудитын талаарх бодлого, арга зүйг мөрдөж ажиллав.

Дээрх стандарт, зарчимд нийцүүлж Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан Төрийн аудитын байгууллагаас санхүүгийн тайланд аудит хийх журам, түүнд тусгасан үе шатны ажлыг гүйцэтгэн, шат шатны чанарын хяналт хийж, холбогдох ажлын баримт материалаар баталгаажуулсан болно.

Аудитыг Нягтлан бодох бүртгэлийн нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчмууд, УСНББОУС, Төсвийн тухай хууль болон Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийг гол шалгуур болгож, батлагдсан төлөвлөгөө, хөтөлбөрийн дагуу хэрэгжүүлэв.

2.4 Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүйн орчин

Завхан аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн үйл ажиллагааны эрхэм зорилго нь Аймгийн Засаг даргын тамгын газар нь оновчтой бодлого зохицуулалтаар хангах замаар аймгийнхаа хөгжилд дэмжлэг үзүүлэх нь эрхэм зорилго юм гэсэн эрхэм зорилгын дор үйл ажиллагааны чиглэл зорилтоо тодорхойлон ажиллажээ.

Завхан аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн үйл ажиллагааны чиглэлийг дараах байдлаар тодорхойлжээ.

- 1 Төсвийн болон худалдан авах ажиллагааны ил тод байдлыг хангаж, бүртгэл, санхүүгийн үйл ажиллагааг сайжруулан, мэдээлэл судалгааны чанар болон хөрөнгийн өгөөжийг нэмэгдүүлнэ.
- 2 "Сайн малчин", "Хүнсний ногоо", "Завханы улаан хальст саримс" дэд хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг зохион байгуулна. Монгол Улсын иргэнд газар өмчлүүлэх, аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэдэд газар эзэмшүүлэх, ашиглуулах асуудлыг хууль тогтоомжид заасны дагуу шийдвэрлэх;
- 3 Газар тариалангийн үйлдвэрлэлийг хөгжүүлэх чиглэлээр Байгаль орчны тэнцвэрт байдлыг хангаж, байгалийн нөөц баялгийг зохистой ашиглан, ногоон орчин бүрдүүлнэ.
- 4 Хүнс, үйлдвэрлэл, үйлчилгээ
- 5 Байгаль орчны тэнцвэрт байдлыг хангаж, байгалийн нөөц баялгийг зохистой ашиглан, ногоон орчин бүрдүүлнэ.
- 6 Барилгын гүйцэтгэлийг чанартай зохион байгуулна.
- 7 Шинэ барилга
- 8 Барилгын их засвар.
- 9 Улсын болон орон нутгийн чанартай авто замын барилга, засварын гүйцэтгэлийг чанартай зохион байгуулна.
- 10 "Сайн эмч" хөтөлбөрийн хүрээнд эрүүл мэндийн удирдлагын манлайллыг дээшлүүлэн, нийгмийн эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээг тэгш, хүртээмжтэй, чанартай хүргэж, дэвшилтэт технологи нэвтрүүлнэ
- 11 "Сайн багш" дэд хөтөлбөрийн хүрээнд багшийн мэргэжлийн үнэлэмж, ур чадварыг нэмэгдүүлэн, суралцагчийн мэдлэг, чадварыг хөгжүүлж, бүх шатны сургалтын амжилт, чанарыг дээшлүүлэн, хүртээмжийг нэмэгдүүлнэ.
- 12 Хүн амын нийтийн биеийн тамир, спортоор хичээллэх орчинг бүрдүүлж, аймаг, бүс, улсын спортын уралдаан тэмцээнд оролцох оролцоог нэмэгдүүлнэ.
- 13 Соёл урлагийн үйлчилгээний хүртээмжийг нэмэгдүүлж, түүх соёлын өвийг хадгалах, хамгаалах, сурталчлах ажлыг сайжруулна.
- 14 Хүүхэд, залуучуудын манлайлал, хөгжил оролцоог нэмэгдүүлэн, хүүхэд бүр монгол ёс заншил, өв уламжлал, байгаль дэлхийгээ хайрласан, эх оронч үзэлтэй болж төлөвшинө.
- 15 Иргэдэд чиглэсэн төрийн бодлогыг хэрэгжүүлэх, тэдний сайн сайхны төлөө төрөөс үзүүлж буй хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээг зорилтот бүлгийн хүн амд хүргэж, эрхийг хангана.
- 16 Төрийн албан хаагчийн ажлын хариуцлага, мэргэжлийн ур чадвар, манлайллыг дээшлүүлэх, ил тод, хариуцлагатай төрийн албыг бэхжүүлэн, төрийн байгууллагаас иргэдэд үзүүлэх үйлчилгээг шуурхай хүргэнэ.
- 17 Гамшгийн аюулаас урьдчилан сэргийлэх, мэргэжлийн анги, иргэдийг сургаж дадлагажуулах, бэлэн байдлыг хангана.
- 18 Хүний эрхийг хангаж, иргэдийн эрх зүйн боловсролыг дээшлүүлнэ.

19 Цэргийн алба хаах насны иргэдэд эх оронч үзэл, хүмүүжлийг төлөвшүүлэх, иргэн цэргийн харилцааг бэхжүүлэн, иргэдэд эх орноо хамгаалахад оролцох, цэргийн бэлтгэл эзэмшүүлэх замаар улс орны батлан хамгаалах нөөц, чадавхыг нэмэгдүүлэх гэсэн дэд зорилтуудын хүрээнд 156 төсөл арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөн 153 төсөл арга хэмжээг хэрэгжүүлэн Аймгийн ИТХ-ын Хурлын хуралдаанаар 98.2 хувийн биелэлтэй дүгнэгдсэн байна.

Тайлант хугацаанд байгууллагын санхүүгийн үйл ажиллагаанд мөрддөг хууль, тогтоомж бодлого, журамд томоохон шинэчлэлт, өөрчлөлт гарсан зүйл ажиглагдаагүй болно.

2.5 Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, үйл ажиллагаа болон дотоод хяналттай холбоотой хүчин зүйлсийн үнэлгээ

Бид санхүүгийн тайланд материаллаг алдаа байхгүй гэдгийг нягтлах үүднээс үйлчлүүлэгчийн нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, үйл ажиллагаа болон дотоод хяналтыг шаардлагатай гэж үзсэн хэмжээгээр дахин хянасан. Энэ нь материаллаг алдаа гарахаас хамгаалах ёстой гол бодлого, хяналтуудыг тодруулах, судлах зорилготой юм.

Завхан аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн санхүүгийн үйл ажиллагаанд ашиглаж байгаа нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох стандарт, журамд нийцэж байна.

Завхан аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн үндсэн үйл ажиллагаа, санхүүгийн дотоод хяналтын эрсдэлийг төлөвлөлтийн үе шатанд “Дунд” гэж үнэлсэн бөгөөд гүйцэтгэлийн шатанд дахин хянахад дотоод хяналт үр нөлөөтэй гэж үзлээ.

2.6. Төлөвлөлтийн шатанд тодорхойлсон эрсдэл, түүнийг үнэлсэн байдал

Аудитын явцад Завхан аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн бэлтгэсэн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэл нь материаллаг хэмжээний алдаатай илэрхийлэгдээгүй гэсэн үндэслэлтэй нотолгоо олж авахын тулд байгууллагын гадаад дотоод орчин, дотоод хяналтыг судалж, санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлантай холбоотой эрсдэлтэй асуудлыг илрүүлж, үнэлсэн.

Аудитыг төлөвлөх үе шатанд эрсдэлийн үнэлгээний урьдчилсан горим хэрэгжүүлэн 7 эрсдэлтэй асуудал тодорхойлж, эрсдэлийн үнэлгээний дүнд үндэслэн 2 асуудалд нарийвчилсан горим сорил хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж баталгаажуулсан болно.

2.7. Материаллаг байдлын суурь сонгосон үндэслэл, тайлбар

Аудитыг төлөвлөх болон гүйцэтгэх үе шатны материаллаг байдлын түвшнийг АДБОУС 1320, АОУС 320-ын дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр мөнгөн гүйлгээний тайлангийн нийт орлогыг сонгов.

Төлөвлөлтийн шатанд материаллаг байдлын түвшнийг ТЕЗ-ийн нэгтгэсэн санхүүгийн тайлангийн мөнгөн гүйлгээний тайлангийн нийт хөрөнгийн дүнгээс 2 хувь буюу 2,724.5 сая төгрөгөөр тогтоов.

Нийт хөрөнгийг материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр сонгосон нь аудитын явцад илрүүлсэн эрсдэлтэй асуудалд үнэлгээтэй холбоотой юм.

Гүйцэтгэлийн үе шатанд төлөвлөлтийн шатанд тогтоосон материаллаг байдлын түвшнийг өөрчлөх шаардлагагүй гэж үзсэн болно.

2.8 Аудит хийгдсэн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн тодруулга, аудитын дүн

Завхан аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

2.8.1 Мөнгөн хөрөнгө ба түүнтэй адилтгах хөрөнгө

Мөнгөн хөрөнгийн эхний үлдэгдэл 4,777.3 сая, эцсийн үлдэгдэл 6,628.0 сая төгрөг болж 1,850,6 төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт №1. Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл /сая төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт/+/ бууралт/-/
Касс байгаа бэлэн мөнгө	0.8	10.7	9.90
Дүн	0.8	10.7	9.90
Үүнээс: байгууллагын төрлөөр			-
Төсөвт байгууллага	0.8	10.7	9.90
Төсөл / сан			-
Төрийн сан			-
ТӨҮГ болон ОНӨААТҮГ			-
Дүн	0.8	10.7	9.90

Эх сурвалж: Завхан аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Төрийн сангийн мөнгөн хөрөнгө

Төрийн сангийн мөнгөн хөрөнгийн эхний үлдэгдэл 1,151.4 сая төгрөг, эцсийн үлдэгдэл 1,944.1 сая төгрөг болж 792,8 сая төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт №2. Төрийн сангийн мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл /сая төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт/+/ бууралт/-/
Банканд байгаа мөнгөн хөрөнгө			-
Төгрөг			-
Төрийн сан	4,559.3	6,252.5	1,693.2
Арилжааны банк	29.5	36.1	6.6
Нэмэлт санхүүжилтийн харилцах	186.7	328.6	141.9
Нэмэлт санхүүжилтийн арилжааны банк	1.0		(1.0)
Гадаад валют			-
Монгол банк			-
Зам яваа хөрөнгө			-
Дүн	4,776.5	6,617.2	1,840.7

Эх сурвалж: Завхан аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Тайлант оны мөнгөн хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл 6.628.0 төгрөг байна. Үүнээс 1,489.4 сая төгрөг төсөвт байгууллагын, 1,065.7 сая төгрөг нь төсөл, сангийн, 4,062.5 сая төгрөг нь төрийн сангийн, 10.3 сая төгрөг нь төрийн болон орон нутгийн өмчит байгууллагын мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл байна.

Төрийн сангийн эхний үлдэгдлээс тайлант онд 3,910.1 сая төгрөгийн зарцуулах эрх нээгдсэнээс 914,7 сая төгрөгийг орон нутгийн төсвийн зарлагыг санхүүжүүлэхэд, 2,276.1 сая төгрөгийг хөрөнгө оруулалтын төсөл арга хэмжээнд, СХС-ийн санхүүжилтэд 719.3 сая төгрөгийг тус тус зарцуулсан байна.

Аудитын илрүүлэлт: Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд нэгтгэгдсэн байгууллагуудын мөнгөн хөрөнгийн данстай холбоотой илэрсэн алдаа, зөрчлүүдээс дурдвал:

- ✓ Цагаанчулуут сум Төрийн банкны 171900002201 тоот дансанд сумын төсөвт байгууллагуудын хэмнэсэн зардлаас Аймгийн засаг даргын 2020-12-07-ний өдрийн 1/1285 тоот, сумын Засаг даргын 2020-12-27-ны өдрийн А/97 тоот захирамжуудаар “Гамшгийн хамгаалах сан” бүрдүүлэн байршуулсан 15,672.7 мянган төгрөгийг оны эцэст татан төвлөрүүлээгүй байсан алдааг илрүүлэн холбогдох албан тушаалтанд харууллага тооцуулах албан шаардлага хүргүүлэн ажилалаа.

Завхан аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

- ✓ *Аймгийн орон нутгийг судлах музей: Ажилчдын нэрийн дансаар 2733.0 мянган төгрөгийг бэлнээр авч аж ахуйн материал худалдан авсан алдааг давтан гаргахгүй байх зөвлөмж хүргүүлээ*
- ✓ *Дөрвөлжин сум оны эцэст орон нутгийн төсөвт байгууллагуудын үйл ажиллагааны зардлын гүйлгээг төрийн сангийн гүйлгээ хаахаас өмнө хийгээгүй, төсөвт байгууллагуудад өр төлбөр үүсгэсэн Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8 “төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх”, 39 дүгээр зүйлийн 39.4.2 “өр, авлага үүсгэхгүй байх”, 41 дүгээр зүйлийн 41.2.3 “төсвийн гүйцэтгэлийг хууль тогтоомжийн дагуу хэрэгжүүлж, тайлагнах” Засгийн газрын 2014 оны “Санхүүгийн албаны зохион байгуулалт, чиг үүрэг, орон тооны жишиг норматив батлах” тухай 326 дугаар тогтоолын 1.3. Нягтлан бодогчид, 1.3.1 “төсвийн орлого, зарлагын өдөр тутмын гүйлгээг хийх, бүртгэх, тайлагнах” гэсэн заалтуудыг зөрчсөн, санхүүгийн алба, нягтлан бодогчдын ажлын хариуцлагагүй байдал, ажлын уялдаа холбоо хангалтгүй байгаатай холбоотой гарсан зөрчлийг илрүүлэн санхүү хариуцсан алба хаагчдад хариуцлага тооцох албан шаардлага хүргүүлээ.*
- ✓ *Түдэвтэй сумын сургууль: Няравын дансаар дамжуулан зарцуулалт хийгдсэн мөнгөн хөрөнгийн зарцуулагдаагүй үлдэгдэл 0,8 сая төгрөгийг бүртгэлд тусгаагүй байсан алдааг санхүүгийн тайланд залруулан авлагаар тусгууллаа.*
- ✓ *Дөрвөлжин сумын сургууль: Ажлаас халагдсан жолоочид шүүхийн шийдвэрийн дагуу цалин, шимтгэлд 7,2 ася төгрөгийг төлсөн алдааг илрүүлэн зөвлөмж өгсөн, цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшууллын зардлын хэмнэл 7,5 сая төгрөгийг нийгмийн даатгалын шимтгэлд, 3.0 сая төгрөгийг халаалтын Ган Доной ХХК-руу тус тус шилжүүлэн авлага үүсэн зөрчил төлбөрийн акт тогтоосон.*

2.8.2 Авлага

Авлага дансны эхний үлдэгдэл 6,060.9 сая, эцсийн үлдэгдэл 6,061.5 сая төгрөг болж, 0.6 сая төгрөгөөр өссөн байна.

<i>Хүснэгт №3. Авлагын үлдэгдэл /сая төгрөг/</i>			
Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт/+ / бууралт/-/
Авлага	306.1	323.0	16.9
Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	46.5	59.0	12.5
Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	156.7	153.8	(2.9)
Татаас, санхүүжилтийн авлага	8.4	-	(8.4)
Дансны авлага /ТӨҮГ/	94.4	106.1	11.7
Татвар, НДШ – ийн авлага /ТӨҮГ/	-	4.1	4.1
Бусад авлага	5,754.8	5,738.4	(16.4)
Байгууллагаас авах авлага	150.1	143.1	(7.0)
Хувь хүмүүсээс авах авлага	5,604.7	5,595.3	(9.4)
Урьдчилж гарсан зардал	72.4	56.6	(15.8)
Үндсэн хөрөнгө бэлгэх урьдчилгаа	-	0.5	0.5
Цалингийн урьдчилгаа	-	0.4	0.4
Дүн	6,060.9	6,061.4	0.5
Үүнээс байгууллагын төрлөөр			-
Төсөвт байгууллага	5,755.8	5,715.0	(40.8)
Төсөл сан	41.5	41.5	-
Төрийнсан	153.7	153.7	-
ТӨҮГ болон ОНӨҮГ	109.9	151.3	41.4
Дүн	6,060.9	6,061.5	0.6

Эх сурвалж Завхан аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Авлагын эцсийн үлдэгдэл 6,061.5 сая төгрөгийн 5,505.3 сая төгрөг нь СХС-гийн зээлийн авлагын үлдэгдэл байна.

СХС-ийн авлагын 75,4 хувь буюу 4,573.0 сая төгрөг нь 4-өөс дээш жилийн хугацаатай авлага байна.

Завхан аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Насжилт өндөртэй авлагыг барагдуулах бодит ажлыг аймгийн хэмжээнд зохион байгуулж ажиллахад 4-өөс дээш жилийн хугацаа хэтрэлттэй авлагын 40%-ийг барагдуулна гэж тооцвол 1,829.2 сая төгрөгийн, төсөвт байгууллагуудын авлагыг бүрэн барагдуулбал 556.2 сая төгрөгийн үр өгөөж бий болох боломж байна гэж үзлээ.

Аудитын илрүүлэлт: Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд нэгтгэгдсэн байгууллагуудын авлагын данстай холбоотой илэрсэн нийтлэг алдаа, зөрчлүүдээс дурдвал:

1. *Тайлант оны эцэст хэмнэгдсэн зардлыг төсөвт буцаан төвлөрүүлэлгүй, нийгмийн даатгалын шимтгэлд шилжүүлж авлага үүсгэсэн*
  - ✓ *Орон нутгийн өмчийн газар: 1,7 сая төгрөгийн,*
  - ✓ *Цэцэн-уул сумын Соёлын төв: 1,4 сая төгрөгийн,*
  - ✓ *Улиастай сумын ерөнхий боловсролын Чандмань-Эрдэнэ лаборатори сургууль: 0,9 сая төгрөгийн алдаа тус бүрт төлбөрийн акт тогтоолоо.*
2. *Түлш, халаалт, шатахууны зардлын хэмнэлтийг бэлтгэн нийлүүлэгч компанид шилжүүлэн авлага үүсгэсэн*
  - ✓ *Тосонцэнгэл сумын ерөнхий боловсролын 2 дугаар сургууль: 7,8 сая төгрөгийн алдааг илрүүлэн төлбөрийн акт тогтоолоо*
  - ✓ *Улиастай сумын ИТХурал: 0,4 сая төгрөгийн алдааг бараа материалын үлэгдлээр залруулан тайланд тусгалаа.*
3. *Бэлтгэн нийлүүлэгчээс буцаасан барааг авлагаар бүртгээгүй*
  - ✓ *Улиастай 1-р цэцэрлэг : 9,0 сая төгрөгийн бараа матзриалыг бүртгэлд тусгаагүй хүлээн аваагүй зөрчлийг илрүүлэн зөвлөмж өглөө.*
  - ✓ *Шилүүстэй сумын дунд сургууль: барагдсан авлагыг данс бүртгэлээс хасаагүй 1,0 сая төгрөгийн алдааг залрууллаа.*
4. *Цаингийн урьдчилгаа болон бусад авлагыг бүртгэл тусгаагүй*
  - ✓ *Асгат сумын ЕБС: НДШ-ийн баталгаажсан 0,5 сая төгрөгийн авлагыг тайланд тусгаагүй алдаау аудитын явцад залруулж, цалингийн урьдчилгаа олгоод бүртгээгүй, суутган тооцоогүй 2.2 сая төгрөгийн алдаа, зөрчилд төлбөрийн акт тогтоосон*
5. *Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн нэгдсэн тайланд аймаг, сумдын төсөвт байгууллагуудын ихэнх нь 13.1-520.2 сая төгрөгийн авлагын үлдэгдэлтэй байна.*

Эх сурвалж Завхан аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

2.8.3 Урьдчилгаа

Урьдчилгаа дансны эхний үлдэгдэл 72,4 сая, эцсийн үлдэгдэл 57,5 сая төгрөг болж 14.9 сая төгрөгөөр буурсан байна.

Хүснэгт №4. Урьдчилгаа дансны үлдэгдэл /сая төгрөг/

УРЬДЧИЛГАА	72.4	57.5	(14.9)
Засгийн газрын байгууллага, бусад шатны төсөвт олгосон			
Төсөвт байгууллага			
Тусгай зориулалтын сан			
Төрийн өмчийн үйлдвэр, аж ахуйн газар			
Хувийн хэвшлийн үйлдвэр, аж ахуйн газар			
Урьдчилж гарсан зардал	72.4	56.6	(15.8)
Урьдчилгаа тооцоо	-	0.9	0.9
Үндсэн хөрөнгө бэлтгэх урьдчилгаа		0.5	0.5
Цалингийн урьдчилгаа		0.4	0.4

Эх сурвалж Завхан аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Энэ бууралт нь байгаль хамгаалах нөхөн сэргээлт хийгдсэн ажилтай холбоотой гарсан зардлын гүйцэтгэл 5,4 сая төгрөг, “Тосон-Очирт хайрхан” ОНӨҮГ-ын 2020 оны 6 сард

Завхан аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

өмнөх санхүүгийн аудитаар өгөгдсөн зөвлөмжийн дагуу хийгдсэн 9,5 сая төгрөгийн залруулгын дүнгээр буурчээ.

Аудитын илрүүлэлт:

Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн нэгдсэн тайлан дахь байгаль хамгаалах нөхөн сэргээлт урьдчилгааны үлдэгдэл 57,6 сая төгрөг нь он дамжин барагдаагүй байгаа тул аудитаар зөвлөмж өглөө

2.8.5 БАРАА МАТЕРИАЛ

Бараа материалын эхний үлдэгдэл 6, 397.3 сая, эцсийн үлдэгдэл 7,248.6 сая төгрөг болж, 851,3 сая төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт №5. Бараа материалын үлдэгдэл /сая төгрөг/

БАРАА МАТЕРИАЛ	6,397.30	7,248.60	851.30
Түүхий эд материал	776.40	1,130.80	354.40
Тусгай зориулалттай материал	676.90	905.70	228.80
Эм боох материал	99.50	225.10	125.60
Дуусаагүй үйлдвэрлэл			-
Бэлэн бүтээгдэхүүн	26.90	64.90	38.00
Хангамжийн материал	5,371.20	5,798.10	426.90
Бичиг хэргийн материал	255.00	282.80	27.80
Аж ахуйн материал	1,787.30	1,953.10	165.80
Сэлбэг хэрэгсэл	29.30	46.30	17.00
Түлш, шатах тослох материал	400.20	311.80	(88.40)
Барилгын засварын материал	2,025.00	167.10	(1,857.90)
Хүнсний материал	589.50	464.80	(124.70)
Бусад хангамжийн материал	2,107.30	2,572.20	464.90
Биологийн хөрөнгө			-
Мал амьтад	222.80	254.80	32.00

Эх сурвалж: Завхан аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Бараа материалын үлдэгдэлд тайлант онд худалдан авсан 7,293.3 сая төгрөгийн, хандив тусламжаар 810,8 сая төгрөгийн, шилжүүлэн авсан 67,1 сая төгрөгийн, бүтцийн өөрчлөлтөөр шилжүүлэн авсан 14,7 сая төгрөгийн, бусад эх үүсвэрээр 94,1 сая төгрөгийн, нийт 8,280.1 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн байна.

Аудитын илрүүлэлт: Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд нэгтгээгдсэн байгууллагуудын бараа материалын данстай холбоотой илэрсэн алдаа, зөрчлүүдээс дурдвал:

1. Бараа материалын тооллогыг шаардлагын хэмжээнд хийдэггүй
  - ✓ Улиастай сумын 1 дүгээр цэцэрлэг- аудитын явцад хүнсний материалын үлдэгдлийг тоолоход 4,2 сая төгрөгийн,
  - ✓ Улиастай Жавхлант цогцолбор сургууль- мөн 2,5 сая төгрөгийн бараа материалын дутагдал гаргасанд тус тус төлбөрийн акт тогтоолоо.

2. Няравын тайланг шалгаж хүлээн авдаггүй, шатах тослох материалын тайланг үнэн зөв гаргадаггүй
  - Шилүүстэй, Цэцэн-уул сумдын дунд сургууль
  - Завханмандал сумын ЗДТГ:
    1. Тайлант хугацааны 6,5 сая төгрөгийн шатахууны их хэмжээний үлдэгдэл байгаа нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1."Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах"; заалттай нийцэхгүй, Энэ нь Иж бүрэн байх, Эрх ба үүрэг батламж мэдэгдлийг хангахгүй байгаа алдаа, зөрчлийг илрүүлэн албан шаардлага хүргүүлсэн .
    2. Балансад бүртгэлтэй байгаа малаас зах зээлд борлуулсан гэх 32 тооны 3,8 сая төгрөгийн ямааг бүртгэлээс хасч худалдан борлуулсан орлогыг улсын төсөвт төвлөрүүлээгүй алдаа, зөрчлийг илрүүлэн төлбарийн акт тогтоолоо.

Завхан аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

3. Тайлант онд үндсэн хөрөнгийн шинж чанартай 9,2 сая төгрөгийн хөрөнгийг бараа материалын дансанд бүртгэсэн алдаанд залруулан ажиллах зөвлөмж хүргүүлээ.

- Гэр бүл хүүхэд залуучуудын төв:
  1. Худалдан авч зарцуулсан 6,4 сая төгрөгийн шатахууныг тооцооны дансаар дамжуулаагүй, уг шатахуунаас 2,7 сая төгрөгийн шатахууны тооцоог журмын дагуу тооцоогүй тул 3 заалт бүхий зөвлөмж хүргүүлээ
  2. Дутагдуулсан бараа материалын 2,2 сая төгрөгт төлбөрийн акт тогтоон санхүүгийн тайланг хязгаарласан.
- Түдэвтэй сумын сургууль: БШУ-ны сайдын А/162 тушаалын дагуу 1,5 сая төгрөгийн хоол хүнсний материалыг зорилтот бүлгийн хүүхдүүдэд үнэ төлбөргүй тарааж өгсөн ажил гүйлгээг үр дүнгийн тайланд үйл ажиллагааны зардлаар бүртгэсэн ажил гүйлгээг бараа материалын тайланд,

Эрх бүхий байгууллагын шийдвэрээр худалдан авсан үндсэн хөрөнгийн шинжтэй 2,4 сая төгрөгийн камер дагалдах хэрэгслэлийг бараа материалаар орлого авч тайлагнасан алдааг үндсэн хөрөнгөнд бүртгүүлэн залруулаа.

Халаалтын зардлын төлбөрийг НӨАТ төлөгч бус этгээдэд НӨАТ-н 10 хувь 10,0 сая төгрөгийг нэмж шилжүүлсэн нь алдааг авлага үүсгэн тайланд залруулсан

Халаалтын хөлсний тооцооны бүртгэл хөтлөлтийг бараа материалын дансаар дамжуулан хийж байгаа нь алдааг илрүүлэн зөвлөмж өглөө.

2.8.6 Үндсэн хөрөнгө

Үндсэн хөрөнгө нь хуримтлагдсан элэгдлийг хассан цэвэр дүнгээр эхний үлдэгдэл 149,930.2 сая төгрөг, эцсийн үлдэгдэл 164,412.8 сая төгрөг болж, 14,482.6 сая төгрөгөөр өссөн байна.

Биет хөрөнгө	Хүснэгт №6. Үндсэн хөрөнгийн үлдэгдэл /сая төгрөг/		
	149,930.20	164,412.80	14,482.60
Барилга байгууламж орон сууц	103,088.70	114,843.30	11,754.60
Авто-тээврийн хэрэгсэл	6,904.90	7,358.50	453.60
Машин тоног төхөөмөмж	18,497.40	19,890.60	1,393.20
Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	6,550.40	6,887.60	337.20
Зам, гүүрийн байгууламж	9.10	9.10	-
Түүх соёл, музейн дурсгалт зүйлс	1,229.00	1,236.90	7.90
Бусад үндсэн хөрөнгө	6,355.10	6,417.00	61.90
Ном	1,476.30	1,582.60	106.30
Биет бус хөрөнгө	5,819.20	6,186.90	367.70
Програм хангамж	152.30	333.80	181.50
Бусад биет бус хөрөнгө	5,666.90	5,802.10	135.20
Бусад үндсэн хөрөнгө		51.00	51.00

Эх сурвалж: Завхан аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан,

Тайлант онд төсвийн хөрөнгөөр бэлтгэсэн 882,3 сая төгрөгийн, улс орон нутгийн хөрөнгө оруулалт, үнэ төлбөргүй хандив, тусламжаар 9,135.5 сая төгрөгийн, балансаас баланст шилжүүлэн авсан 115,7 сая төгрөгийн, шилжүүлэн авсан 20.2 сая төгрөгийн, бусад эх үүсвэрээр нэмэгдсэн 6,743.6 сая төгрөгийн, үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдлээр 89,2 сая төгрөгийн нийт 16,986.7 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгө нэмэгдсэн, 2,504.0 сая төгрөгийн хөрөнгийг акталсан, 326.6 сая төгрөгийн хөрөнгийг шилжүүлэн, 209.1 сая төгрөгийн хөрөнгийн дахин үнэлгээ хорогдож, нийт 2,504.0 сая төгрөгийн хөрөнгө данснаас хасагдсан байна.

Аудитын илрүүлэлт: Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд нэгтгээгдсэн байгууллагуудын үндсэн хөрөнгийн данстай холбоотой илэрсэн алдаа, зөрчлүүдээс дурдвал:

1. Аймгийн ИТХ-ын шийдвэргүй үндсэн хөрөнгө бэлтгэсэн

Завхан аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

- Шилүүстэй сумын ерөнхий боловсролын сургууль 3,5 сая төгрөгийн,
  - Их-уул сумын сургууль 6,1 сая төгрөгийн алдааг илрүүлэн зөвлөмж хүргүүлэн ажиллалаа.
2. Байгууллагын эзэмшил газар элэгдэл тооцсон
- ✓ Сонгино сумын Хүүхдийн цэцэрлэг 53,8 сая төгрөгөөр,
  - ✓ Ургамал сумын Сургууль 3,8 сая төгрөгөөр,
  - ✓ Баянхайрхан сумын ЗДТГ 0,4 сая төгрөгөөр тус тус элэгдэл тооцон Аймгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн нэгтгэсэн тайланд нэгтгүүлсэн алдааг тус бүрийг залруулан ажиллалаа

2.8.8 Өр төлбөр

Нийт өр төлбөрийн эхний үлдэгдэл 2,206.8 сая, эцсийн үлдэгдэл 2,144.3 сая төгрөг болж, 62.5 сая төгрөгөөр буурсан байна.

Хүснэгт №7. Нийт өр төлбөрийн үлдэгдэл /сая төгрөг/

Нийт өр төлбөр	2,206.80	2,144.30	(62.50)
БХӨТ	902.40	839.90	(62.50)
Өглөг	146.30	215.80	69.50
Ажилчидтай холбогдсон өглөг	12.20	45.40	33.20
Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	126.40	162.70	36.30
Татаас, санхүүжилт, шилжүүлгийн өглөг	7.70	7.70	-
Бусад өглөг	736.10	624.10	(112.00)
Байгууллагад төлөх өглөг	197.50	134.20	(63.30)
Хувь хүмүүст төлөх өглөг	1.00	12.40	11.40
Татварын өглөг /ТӨҮГ/	114.10	143.50	29.40
НДШ - ийн өглөг /ТӨҮГ/	17.70	28.70	11.00
Дансны өглөг /ТӨҮГ/	405.80	305.30	(100.50)
Урьдчилж орсон орлого	20.00	-	(20.00)
Бусад урьдчилж орсон орлого	20.00		(20.00)
Урт хугацаатай өр төлбөр	1,304.40	1,304.40	-
Төгрөг	1,304.40	1,304.40	-
Урт хугацаатай зээл	1,304.40	1,304.40	-

Эх сурвалж: Завхан аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Тайлан оны УХӨТ-ийн эхний үлдэгдлийн 1304,4 сая төгрөг нь “Амь-Ус трейд” ОНӨААТҮГ-ын дамжуулан зээлдүүлсэн Дэлхийн банканд төлөх олон жил болсон өглөг байна.

Аудитын илрүүлэлт: Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд нэгтгэгдсэн байгууллагуудын өглөгийн данстай холбоотой илэрсэн алдаа, зөрчлүүдээс дурдвал:

- ✓ Улиастай сумын ерөнхий боловсролын Чандмань-Эрдэнэ лаборатори сургууль: Өр төлбөр данснызүсийн үлдэгдэл 15,6 сая төгрөг байгаа нь түлш халаалтын зардлын төсвийн төлөвлөлтийг алдаатай тооцоолж хийсэн, халаалт ханган нийлүүлэгч байгууллага мЗ -ийн үнээ нэмсэнтэй холбоотой байна.
- ✓ Сумдаас Эрдэнэхайрхан, Асгат, Тэс, Ургамал Алдархаан, Улиастай, Дөрвөлжин сумд 8.5-60.7 сая төгрөгийн өртэй байна

2.8.9 Засгийн газрын хувь оролцоо

Засгийн газрын хувь оролцоо дансны эхний үлдэгдэл 125,462.4 сая, эцсийн үлдэгдэл 134,016.8 сая төгрөг болж, 8554.4 сая төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт №8. Нийт Засгийн газрын хувь оролцоо үлдэгдэл /сая төгрөг/

Завхан аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	134,016.80	145,455.90	11,439.10
Засгийн газрын хувь оролцоо	134,016.80	145,455.90	11,439.10
Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	56,913.00	57,432.50	519.50
Өмч: - төрийн /ТӨҮГ/	5,431.20	5,366.90	(64.30)
- хувийн /ТӨҮГ/	300.00		(300.00)
- хувьцаат			-
Халаасны хувьцаа			-
Нэмж төлөгдсөн капитал /ТӨҮГ/	202.60	202.60	-
Эздийн өмчийн бусад хэсэг	132.90	228.80	95.90
Хуримтлагдсан үр дүн	36,612.80	47,978.70	11,365.90
Өмнөх үеийн үр дүн	36,612.80	36,868.40	255.60
Тайлант үеийн үр дүн		11,110.30	11,110.30
Давхардсан гүйлгээг цэвэрлэх данс			-
Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	34,424.30	34,246.40	(177.90)

Эх сурвалж: Завхан аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Өмчийн өөрчлөлтийн тайлангийн Засгийн газрын сан данс 11.439.1 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн дүнтэй байна.

Аудитын илрүүлэлт: Аймгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн нэгтгэсэн санхүүгийн тайланд аймгийн өрхийн эмнэлгүүдийн ӨӨТ-д гарсан 15,5 сая төгрөгийн алдааг аудитын явцад залруулсан болно

2.9.1 Аудитын явцад хэрэгжүүлсэн горим сорил, түүний үр дүн

Аудитын явцад хэрэгжүүлэх горим сорилыг төсвийн шатлалд хамаарах байгууллага, нэгж тус бүрээр төлөвлөж хэрэгжүүлсэн бөгөөд аудитын дүн, дүгнэлтийг нэгтгэсэн байдлаар үнэлж, гаргалаа.

Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд харьяа 24 төсвийн төвлөрүүлэн захирагч, 7 төрийн /орон нутгийн/ өмчит аж ахуйн нэгж, 220 төсвийн шууд захирагч, нийт 251 нэгжийн санхүүгийн тайлан нэгтгэгдсэн байна.

Үүнээс 72 нэгж буюу Сум Хөгжүүлэх Сан, сумдын Соёлын төв, ОНХС-ийн үйл ажиллагаанд түүвэр аудитыг хийж, 30 төсөвт байгууллагын санхүүгийн тайланд итгэл үзүүлэн, 149 нэгж байгууллагын санхүүгийн тайлан, аймгийн ТЕЗ-ийн нэглэгсэн санхүүгийн тайлан нийт 150 нэгжид аудитын дүгнэлт өгч ажиллалаа.

Дүгнэлт өгсөн байгууллагуудаас 127 нэгж байгууллагын санхүүгийн тайланд “Зөрчилгүй” санал дүгнэлтийг, 20 нэгж байгууллагын санхүүгийн тайланд “Хязгаарлалттай” санал дүгнэлт, 3 нэгж байгууллагын санхүүгийн тайланд “Сөрөг” санал дүгнэлтийг тус тус өгсөн байна.

“Хязгаарлалттай” санал дүгнэлтийг Завханмандал, Сантмаргац, Цагаанхайрхан, Тэлмэн, Тэс, Баянтэс, Түдэвтэй, Дөрвөлжин, Отгон, сумдын ЗДТГазрын, Завханмандал, сумын ИТХурлын, Яруу, Шилүүстэй сумдын ЕБС-ийн, Тосонцэнгэл, Яруу, Дөлвөлжин, Отгон сумдын Хүүхдийн цэцэрлэгийн, Тосонцэнгэл “Мөнхийн алба” өрхийн эмнэлгийн, Баянхайрхан сумын Эрүүл мэндийн төвийн, аймгийн Хүүхэд гэр бүл залуучуудын төвийн Дөрвөлжин сумын “Шинэ Дөрвөлжин” ОНӨҮГ-ын санхүүгийн тайлангуудад өгсөн байна.

“Сөрөг” санал дүгнэлтийг Баянхайрхан, Шилүүстэй сумдын ЗДТГазар, Дөрвөлжин сумын сургуулийн санхүүгийн тайланд өгсөн байна.

Санхүүгийн тайлангаа Төсвийн тухай хууль заасан хугацаанд аудитын байгууллагад ирүүлээгүй Асгат сумын боловсролын салбарын, Тосонцэнгэл сумын 3, 5 дугаар

Завхан аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

цэцэрлэгийн нягтлан бодогч нарт, “Сөрөг” дүгнэлт өгөгдсөн Баянхайрхан, Шилүүстэй сумдын ЗДТГазар, Дөрвөлжин сумын сургуулийн удирдах ажилтануудад хариуцлагын арга хэмжээ авах албан шаардлагыг хүргүүллээ.

Завхан аймгийн засаг даргын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар төсвийн төлөвлөлт, зарцуулалт, нягтлан бодох бүртгэл, бусад тооцоололтой холбоотой нийт 6,438.1 сая төгрөгийн алдаа, зөрчил илэрлээ.

Үүнээс 3,617,8 сая төгрөгийн алдааг аудитын явцад залруулж, 1,319.3 сая төгрөгийн зөрчилд зөвлөмж өгч, 91,2 сая төгрөгийн төлбөрийн акт тогтоож, 1,409.8 сая төгрөгийн алдааг давтан гаргахгүй байх албан шаардлагыг хүргүүлэн ажиллаа.

Төсвийн төлөвлөлт

Сангийн яам Аймгийн ТЕЗ-ийн 2020 онд бүрдүүлэх орлогыг 79,955.1 сая төгрөгөөр анх баталсан бөгөөд улс орны эдийн засгийн хүндрэлтэй нөхцөл байдал, цар тахлын хөл хориотой холбоотой улсын хэмжээнд төсөвт тодотгол хийж, төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн бүрдүүлэх орлогыг 2,177.6 сая төгрөгөөр бууруулан 77,777.5 сая төгрөгөөр баталжээ.

Аймгийн ИТХ-ын 2019 оны 49 дугаар тогтоолоор Сангийн яамны хянасан суурь орлогыг 160.0 сая төгрөгөөр нэмэгдүүлэн баталсан бөгөөд уг нэмэгдэл нь Аймгийн ИТХ-ын нэмэлт даалгавар байв.

Мөн тусгай зориулалтын шилжүүлгийн байгууллагуудын өөрийн орлогоор 197.6 сая, төсөвт байгууллагуудын өөрийн орлогоор 85.5 сая төгрөгийн орлого бүрдүүлэхээр төлөвлөжээ.

Харин Аймгийн ИТХ-ын 2020 оны 61 дүгээр тогтоолоор төсөв тодотгохдоо Сангийн яамны тодотгосон дүнгээс 306.0 сая төгрөгөөр төсвийн орлогыг нэмэгдүүлэн баталжээ.

Ингэхдээ Сангийн яамны хянасан суурь орлогын бууралт 146.0 сая төгрөгийг татварын орлогын давсан хэсгээс санхүүжүүлэхээр баталжээ.

Аймгийн ИТХ-ын 2020 оны 61 дүгээр тогтоолоор 2020 оны төсвийг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг дор дурдсанаар тодотгон баталжээ.

		Хүснэгт-3 /сая.төг/
Д/д	Төсвийн эх үүсвэр	Мөнгөн дүн
1	Татварын болон татварын бус орлого	8,284.6
2	Аймгийн төсөвт улсын төсвөөс олгох санхүүгийн дэмжлэг	18,897.9
3	Аймгийн төсөвт улсын төсвөөс шилжүүлэх тусгай зориулалтын шилжүүлэг	45,969.0
4	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	423.6
5	ОНХС-д олгох орлогын шилжүүлэг	4,508.3
6	Төсөвт байгууллагын өөрийн орлогоос	283.2
7	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	450.0
8	2020 оны татварын давсан хэсгээс санхүүжих	365.4
ДҮН		79,182.0

Төсвийн гүйцэтгэл

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 76,456.7 сая төгрөг буюу 96.5 хувьтай байна.

Тухайн жилд санхүүгийн тайлангийн аудит хийхэд анхаарах асуудал, баримтлах нэгдсэн бодлого, чиглэл:

Төрийн аудитын байгууллагаас санхүүгийн тайланд аудит хийх журмын 10.21,10.24-д заасны дагуу Төрийн аудитын байгууллагаас 2019 онд санхүүгийн тайлангийн аудит хийх

**Завхан аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит**

бодлого, чиглэлийг Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2019 оны 11 дүгээр сарын 12-ны А/87 дугаар тушаалаар баталсан чиглэлийн дагуу 2020 оны санхүүгийн тайланд аудитыг хийлээ. Үүнд :

- Биет бус хөрөнгийн ашиглалт, орлого, зарлагын бүртгэл, тайлагнал зохих шаардлагад нийцэж байгаа эсэх.
- Шилэн дансны хуулийн хэрэгжилт
- Аймаг сумын хэмжээнд мөрдөж байгаа дулаан, халаалтын үнэ тариф, тусгай зөвшөөрөл эдэмшигчдтэй байгуулсан гэрээ, гэрээний хэрэгжилт
- Ковид-19 цар тахалтай холбоотой олгогдсон хандив, гарсан зардал
- Улсын секторын Нягтлан бодох бүртгэлийн программ хангамж өнөөгийн нөхцөл шаардлагад нийцэж байгаа эсэх асуудлыг судалж, үнэлэлт өгөх.
- Тайлант оны цалин, урамшуулал олголт
- Үндсэн хөрөнгийн орлого, зарлага

Дээрх чиглэлийн дагуу аудитын явцад төсвийн зарцуулалттай холбоотой зарим ажил гүйлгээг судлан үзлээ.

1. Сумдын ИТХ, ЗДТГ, ЕБС, Хүүхдийн цэцэрлэгүүдэд төсвийн хөрөнгөөр 175,2 сая төгрөгийн НББ-ийн программыг Си-Ти-Эс ХХК-аас худалдан авч нийлүүлсэн нь ашиглаж байгаа “Acolous”. “Динамик” програмуудаас хэд дахин илүү үнэтэй, уг программыг 2020 оны 5, 6 саруудад нийт үнийг бүрэн шилжүүлж авсан боловч дээрх байгууллагууд НББ-ын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1. /Аж ахуйн нэгж, байгууллага нягтлан бодох бүртгэлээ аккруэл сууриар хөтөлнө/ гэсэн заалтыг хэрэгжүүлж бүртгэлд тусгаагүй, тайлант онд ашиглаагүй дутагдал илэрснийг аудитын явцад залруулан ажиллалаа.

Программын ашиглалтын талаар нягтлан бодогчдоос тодруулахад уг программыг ашиглахад хүндрэлтэй, цалингийн программтай холбогдоогүй, өндөр үнэтэй, тогтмол ашиглахад өндөр хурдны интернет, компьютер шаарддаг бидний интернетийн хурд удаан компьютерын хүчин чадал муу зэргээс ашиглах боломжгүй байна гэсэн тайлбарыг өгч байна.

2. Сумдын Хүүхдийн цэцэрлэг, зарим ЗДТГ, сургуульд компьютер, принтерыг дээрх Си-Ти-Эс ХХК-аас худалдан нийлүүлсэн нь Засгийн газрын 2020 оны 2 сарын 78 тоот, 2020 оны 3 сарын 114 тоот тогтоолуудтай нийцэхгүй байна гэж үзлээ.

Иймд цаашид хөрөнгө бэлтгэхдээ хэрэгцээ шаардлага, зах зээлийн үнэ, хэрэглээ зэргийг судлан, хөрөнгө бэлтгэх ЗГ-ын тогтоолыг баримтлахад анхаарч ажиллах хэрэгтэй байна.

3. Аймаг сумын хэмжээнд мөрдөж байгаа дулаан, халаалтын үнэ тариф, тусгай зөвшөөрөл эзэмшигчдтэй байгуулсан гэрээ, гэрээний хэрэгжилтэд аудит хийхэд Завханмандал, Ургамал, Дөрвөлжин, Тэлмэн сумдад дулаан халаалтын үнэ тарифыг аймгийн Эрчим хүчний зохицуулах зөвлөлөөр тогтоолгоогүй үйл ажиллагаа явуулж байсан зөрчлийг илрүүлэн аудитын явцад Завханмандал, Ургамал, Тэлмэн сумдад дулаан халаалтын үйлчилгээ үзүүлж байгаа “ИХ мянганы хишиг”, “Илчит наран”, “Пирамид проект” ХХК-уудын дээрх сумдад мөрдөх мЗ-ын үнэ тарифыг тогтоолгон ажиллалаа.

Дөрвөлжин, суманд дулаан, халаалтыг үйлчилгээ үзүүлж байгаа “Ган-Доной” ХХК нь Алдархаан сумад тогтоогдсон үнэ тарифыг мөрдөн ажиллаж байсан тул ашиг сонирхолын зөрчилтэй үйл ажиллагаа явуулж байна гэж үзэн хуулийн байгууллагад шилжүүлэн ажиллалаа.

Завхан аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр харуулсан мэдээллийг энэ тайлангийн 2.5 буюу төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаас харж болно.

Аудитын илрүүлэлт:

Завханмадал сумын ЗДТГ:

- Нягтлан бодох бүртгэл хөтлөлтийг аккрузул сууриар бүртгээгүй 31,415.4 мянган төгрөгийн гүйлгээг шууд зардалд бүртгэсэн. Энэ нь Иж бүрэн байх, Эрх ба үүрэг, батламж мэдэгдлүүдтэй нийцэхгүйгээс гадна, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1. "Аж ахуйн нэгж, байгууллага нягтлан бодох бүртгэлээ аккрузул сууриар хөтөлнө." заалттай нийцэхгүй байгаа тул хуулийг бүрэн хэрэгжүүлж ажиллах зөвлөмж өглөө.

Түдэвтэй сумын ерөнхий боловсролын сургууль

Ажилчдын төрийн алба хаасны нэмэгдэл хөлсийг бодож олгохдоо аргачлалын алдаа гаргасаны улмаас 1,668.3 мянган төгрөг илүү бодож олгосон тул төлбөрийн акт тогтоолоо.

Дөрвөлжин сумын сургууль

Сургуулийн захирлын шийдвэрээр цэвэр бохир ус, томилолт, барилгын материал, тээвэр шатахуун, бичиг хэрэг, бага үнэтэй түргэн элэгдэх зүйлс, нормын хувцас зөөлөн эдлэл, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний хэмнэсэн зардлуудаас 4,199,9 мянган төгрөгийн үнэ бүхий хөрөнгө бэлтгэсэн зэрэг зөрчилд албан шаардлага хүргүүллээ.

Завхан аймгийн Завханмандал сумын ерөнхий боловсролын сургууль

Их мянганы хишиг ХХК-нь сумын засаг даргатай халаалтын гэрээ байгуулахдаа НӨАТ-гүй гэж гэрээ байгуулан 7,5 сая төгрөгийг төлсөн, халаалт эхлээгүй, гэрээ байгуулаагүй 5,0 сая төгрөгийн урьдчилгаа олгосон,

Тээвэр шатахууны зардлын хэмнэлт 0,5 сая төгрөгийг нэг удаагийн тэтгэмж урамшууллын зардалд зарцуулсан зэрэг зөрчилд зөвлөмж өгч ажиллалаа.

ОНХС-ын санхүүжилтээр сумын нэгдсэн халаалтын зураг төсөв хийлгэхэд ОНХС-аас 12,5 сая төгрөгийн хөрөнгө зарцуулсан зөрчилд төлбөрийн акт тогтоолоо.

Сумын ТТЗ нэгдсэн халаалтын зураг төсөв хийлгэхэд ОНХС-аас 12,5 сая төгрөгийн хөрөнгө зарцуулсан алдааг илрүүлж төлбөрийг акт тогтоолоо.

Цагаанчулуут сум

Сумын ТТЗ нэгдсэн халаалтын зураг төсөв хийлгэхэд ОНХС-аас 5.0 сая төгрөгийн хөрөнгө зарцуулсан алдааг илрүүлж төлбөрийг акт тогтоолоо.

Нэмэлт санхүүжилт

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Завхан аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Нэмэлт санхүүжилтийн дансны эхний үлдэгдэл 187,7 сая төгрөг, эцсийн үлдэгдэл 328,6 сая төгрөг байна.

- Дээд шатны төсвөөс төсвийн ерөнхийлөн захирагчид нэмэлтээр хуваарилсан 5,805.1 сая төгрөг байна.

Үүнээс бараа үйлчилгээний зардалд 3,734.2 сая төгрөгийг, хөрөнгийн зардалд 1,531.9 сая төгрөгийг, урсгал шилжүүлэгт 384.4 сая төгрөгийг, ахмадуудын унааны хөнгөлөлтөд 13.7 сая төгрөгийг тус тус зарцуулжээ.

2.10. ДАРААГИЙН АУДИТААР АВЧ ҮЗЭХ БУЮУ АНХААРАЛ ТАТАХУЙЦ БУСАД ЧУХАЛ АСУУДАЛ

- I. ТЕЗ-ийн санхүүгийн нэгтгэл тайланд нэгтгэгдсэн байгууллагуудын авлага, өглөгийн барагдуулалт
- II. Шилэн дансны мэдээлэлтэй холбоотой давтагдан гарч байгаа алдаа, зөрчлүүд
  - Шилэн дансны хуулийн хэрэгжилт цахим хуудсанд тогтмол байршуулах мэдээллүүдийг хугацаа хоцроон байршуулдаг
  - Сар бүр болон, тухай бүрт мэдээлэх мэдээллүүдийг хуулийн хугацаанд нь мэдээлж байгаа боловч, хандалт хийж үзэхэд алдаатай, буруу, хоосон, шаардлага хангахгүй мэдээлэл илгээдэг
  - Цалингийн зардлаас бусад 5.0 сая төгрөгөөс дээш орлого, зарлага, худалдан авалтын мэдээлэл, өмч хөрөнгө зарцуулах шийдвэрүүдийн мэдээллийг бүрэн оруулдаггүй
  - Улс, орон нутгийн төсвийн хөрөнгөөр хөрөнгө, оруулалт, төсөл, хөтөлбөр, арга хэмжээ, ажил үйлчилгээг хэрэгжүүлсэн аж ахуйн нэгжүүд шилэн дансанд өөрийн цэсгүй, цэс нээлгэсэн аж ахуйн нэгжүүд нь мэдээллээ байршуулдаггүй
  - Ард иргэдийн хамгийн их сонирхдог тендер, худалдан авалт, ОНХС, СХСантай холбоотой мэдээллүүд шилэн дансны цахим цэсэд хангалтгүй байршуулдаг
  - Шилэн дансанд нягтлан бодогчийн оруулсан мэдээлэлд байгууллагын дарга нар нь хяналт тавьдаггүй, / зөвхөн нягтлан бодогчийн үүрэг мэтээр ойлгож ханддаг/
  - Шилэн дансны тухай хуулийн талаар нэгдсэн сургалтыг зохион байгуулж ажиллаагүй, шинээр томилогдсон нягтлан бодогч нарыг арга зүйн зөвлөгөөгөөр хангадаггүй

2.11. Шилэн дансны мэдээлэл

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Шилэн дансны цахим хуудсанд ТЕЗ-ын тайлант хугацаанд мэдээлбэл зохих 34 мэдээллээс 30 мэдээллийг хугацаанд нь, 4 мэдээллийг хугацаа хоцроож байршуулсан байна.

2.12. ӨМНӨХ ЗӨВЛӨМЖИЙН ХЭРЭГЖИЛТИЙН ТАЛААРХ ТАЙЛБАР, ТОДРУУЛГА

Өмнөх оны ТЕЗ-ийн санхүүгийн тайлангийн аудитаар

1. Батлагдсан төсвийг аймгийн ИТХ-ын 2019 оны 50 тоот тогтоолоор орон нутгийн татварын давсан орлогоос нэмж тодотгосон байна.

2. Эрүүл мэндийн байгууллагуудын төсвийн гүйцэтгэлийг судлан үзэхэд засаг даргын захирамжаар “Зөв залуус хөгжлийн түүчээ аян”-ыг зохион байгуулахад 23 сумаас тус бүр 500,0 мянган /11.5 сая/ төгрөгийн зардал гаргасан байна.

3. Ерөнхий боловсролын сургуулийн төсвөөс аймгийн засаг даргын захирамжаар волейболын өсвөр үеийн улсын аварга шалгаруулах тэмцээнийг 2020 онд зохион байгуулахтай холбогдуулан 2019 оны төсвөөс 20.0 сая төгрөгийг баруун бүсийн тамирчдыг олимпид бэлтгэх төвийн дансанд төвлөрүүлсэн

4. Бид Чингисийн үр сад зөв тэмүүлэл- Эх оронч манлайлал цэрэгжилтийн сургалтад 10.5 сая төгрөгийг ерөнхий боловсролын 2-р 10 жилийн төсвөөс зарцуулсан

5. Сайн багш хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэхэд ЕБС-ийн төсвөөс санхүүжүүлсэн

6. ТЕЗ-ийн санхүүгийн нэгтгэл тайланд "Очир-илч" ОНӨААТҮГ-ын авлагыг 19.1 сая төгрөгөөр дутуу нэгтгэсэн

Аудитаар өгсөн зөвлөмжийг хэрэгжүүлэн ажиллаж, биелэлтийг Завхан аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2020 оны 10 сард ирүүлсэн байна.

Аудитын явцад өмнөх оны зөврөмжийн хэрэгжилтийг судлан үзэхэд "Сайн багш" хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэн аймгийн ОНХС-аас хөрөнгө гарган зарцуулжээ.

Зөвлөмжийн хэрэгжилтийг 83.3 хувь хэрэгжсэн байна гэж үзлээ.

2.13. Дүгнэлтийн хэлбэр, үндэслэл

Бид Завхан аймгийн Төвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд аудит хийж, баталгаажуулах ажлыг АДБОУС-ын дагуу, Монгол Улсын холбогдох хууль тогтоомжид нийцүүлэн гүйцэтгэсэн.

Завхан аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн нэгтгэсэн байдал, санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүн, нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээ, нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан болон бусад илчлэл тодруулгад тайлагнасан үлдэгдэл, ажил гүйлгээнүүдийг холбогдох хууль, УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн Сангийн сайдын баталсан заавар, журмуудын дагуу материаллаг байдлын хувьд алдаагүй, үнэн зөв, шударга илэрхийлсэн эсэхийг Аудитын гэрчилгээнд тодорхой дурдав.

Аудитын гэрчилгээг энэ тайлангийн 1 дүгээр хэсэгт үзүүлэв.

3. Менежментийн захидал

Завхан аймаг дахь Төрийн аудитын газар нь аудитын явцад илрүүлсэн зүйлсийг нэгтгэсэн менежментийн захидлыг төсвийн ерөнхийлөн захирагчид зориулж бэлтгэсэн бөгөөд түүнд хяналтын сул тал, горимыг өөрчлөх замаар хяналтыг сайжруулах зөвлөмжийг өглөө.

Энэхүү менежментийн захидлын агуулга АОУС-ын дагуу хийгддэг ТАБ-ын аудитын горимоос урган гарсан болно. Бидний хэрэгжүүлсэн горим, сорил нь санхүүгийн тайлангийн санал дүгнэлт гаргахад зориулагдсан.

Тиймээс аудитын зөвлөмж нь дахин хяналт хийх үеийн нөхцөл байдлын талаарх бидний үнэлэлт, дүгнэлтийг тусгаж байгаа болно.

Аудитын газрын энэхүү зөвлөмж нь та бүхний бүртгэл, тайлагнал, хяналтын үйл ажиллагааг сайжруулах зорилготой бөгөөд зөвлөмжийг хүлээн авч, хэрэгжүүлэх нь Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн үүрэг хариуцлага юм.

Завхан аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

4. Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

4.1 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан

2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

САНХҮҮГИЙН БАЙДЛЫН ТАЙЛАН			
Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Төгсгөлөөр/ Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	17,308,050,469.75	10,995,693,546.55
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	4,777,347,048.36	6,628,005,754.02
311	Кассанд байгаа бэлэн мөнгө	808,858.57	10,741,738.50
31110	Төгрөг	771,358.57	10,741,738.50
31130	Нэмэлт санхүүжилт	37,500.00	
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	4,776,538,189.79	6,617,264,015.52
3121	Төгрөг	4,776,538,189.79	6,617,264,015.52
31211	Төрийн сангийн харилцах	4,559,316,213.09	6,252,557,799.95
31213	Арилжааны банк дахь харилцах	29,471,815.26	36,104,212.09
31215	Нэмэлт санхүүжилтийн харилцах	186,750,161.44	328,602,003.48
31216	Нэмэлт санхүүжилтийн арилжааны банк	1,000,000.00	
33	АВЛАГА	6,060,905,903.26	6,061,545,183.08
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	46,505,282.08	59,048,404.99
33200	Төлбөргүй үйлчилгээний авлага	156,729,763.34	153,802,877.34
33300	Татаас, санхүүжилтийн авлага	8,456,097.00	-
33401	Дансны авлага /ТӨҮГ/	94,454,490.98	106,129,538.16
33402	Татвар, НДШ – ийн авлага /ТӨҮГ/		4,120,014.05
335	Бусад авлага	5,754,760,269.86	5,738,444,348.54
3351	Байгууллагаас авах авлага	150,092,104.45	143,146,294.88
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага	5,604,668,165.41	5,595,298,053.66
34	УРЬДЧИЛГАА	72,372,909.09	57,507,874.09
34600	Урьдчилж гарсан зардал	72,372,909.09	56,617,974.09
3471	Урьдчилгаа тооцоо	-	889,900.00
34712	Үндсэн хөрөнгө бэлтгэх урьдчилгаа		489,900.00
34713	Цалингийн урьдчилгаа		400,000.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	6,397,424,609.04	7,248,634,735.36
351	Түүхий эд материал	776,451,714.55	1,130,776,820.06
35110	Тусгай зориулалттай материал	676,969,545.83	905,715,828.45
35130	Эм боох материал	99,482,168.72	225,060,991.61
35300	Бэлэн бүтээгдэхүүн	26,970,100.00	64,989,829.61
354	Хангамжийн материал	5,371,198,994.49	5,798,064,258.69
35410	Бичиг хэргийн материал	255,032,630.23	282,816,691.69
35420	Аж ахуйн материал	1,787,310,130.87	1,953,050,422.55
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	29,305,408.36	46,274,405.76
35440	Түлш, шатах тослох материал	400,222,142.91	311,852,405.00
35450	Барилгын засварын материал	202,472,117.34	167,098,702.34
35460	Хүнсний материал	589,526,213.49	464,795,272.46
35470	Бусад хангамжийн материал	2,107,330,351.29	2,572,176,358.89
35600	Мал амьтал	222,803,800.00	254,803,827.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БҮС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	118,915,625,741.62	127,604,720,418.38
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	118,915,625,741.62	127,604,720,418.38
392	Биет хөрөнгө	113,199,453,939.02	121,536,601,515.50
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	103,088,661,848.15	114,843,290,501.71
39202	Хуримлагдсан элэгдэл	(8,369,433,195.65)	(11,893,529,363.51)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	6,904,914,615.38	7,358,533,788.38
39204	Хуримлагдсан элэгдэл	(4,559,467,535.98)	(4,761,178,838.43)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	18,497,428,355.90	19,890,581,818.40
39206	Хуримлагдсан элэгдэл	(10,988,808,885.63)	(12,251,504,599.12)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	6,550,377,682.70	6,887,655,130.43
39208	Хуримлагдсан элэгдэл	(3,971,328,597.73)	(4,385,992,482.67)
39209	Зам, гүүрийн байгууламж	9,179,103.00	9,179,103.00
39210	Хуримлагдсан элэгдэл	(2,983,208.28)	(3,442,163.40)
39213	Түүх соёл, музейн дурсгалт зүйлс	1,229,031,890.67	1,236,931,144.00
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	6,355,064,256.55	6,417,034,265.76
39215	Хуримлагдсан элэгдэл	(3,019,476,484.07)	(3,393,613,708.37)
39217	Ном	1,476,294,094.01	1,582,656,919.32
393	Биет бус хөрөнгө	5,716,171,802.60	6,017,114,902.88
39301	Програм хангамж	152,288,746.02	333,852,726.02
39302	Хуримлагдсан элэгдэл	(103,047,669.62)	(118,811,349.34)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	5,666,930,726.20	5,802,073,526.20
394	Бусад хөрөнгө /ТӨҮГ/	-	51,004,000.00
39405	Бусад эргэлийн бус хөрөнгө /ТӨҮГ/		51,004,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III-I-II	136,223,676,211.37	147,600,413,964.93
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	2,206,827,916.93	2,144,496,676.48
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	902,382,302.77	840,051,062.32
413	Өглөг	882,382,302.77	840,051,062.32
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	12,170,962.80	45,448,914.47
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	126,372,141.00	162,739,719.70
41330	Татаас, санхүүжилт, шилжүүлгийн өглөг	7,728,500.00	7,728,500.00
4136	Бусад өглөг	736,110,698.97	624,133,928.15
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	197,532,144.27	134,197,176.58
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	987,204.32	12,413,870.75
41363	Татварын өглөг /ТӨҮГ/	114,107,512.00	143,508,215.34
41364	НДШ - ийн өглөг /ТӨҮГ/	17,640,048.64	28,716,408.28
41366	Дансны өглөг /ТӨҮГ/	405,843,789.74	305,298,257.20

**Завхан аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит**

4.2 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан

2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

САНХҮҮГИЙН ҮР ДҮНГИЙН ТАЙЛАН			
Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Төгрөгөөр Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	98,346,708,932.07	120,570,690,231.50
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	9,206,312,991.93	9,191,689,074.15
110	Орлогын албан татвар	6,181,359,601.07	6,976,201,305.09
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	6,767,357,016.18	7,650,035,056.37
110002	Үйл ажиллагааны орлого	292,814,161.18	676,261,413.83
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	21,435,005.00	2,221,016.00
110008	Шууд бус орлого	320,671,067.82	200,163,120.53
110101	Хувь хүний орлогын албан татварын будаан олголт	(849,876,341.20)	(753,061,468.72)
1102	Орлогыг нь тухай бүр тодорхойлох боломжгүй ажил, үйлчилгээ хувиараа эрхлэгч	263,878,926.09	79,227,717.44
113	Хөрөнгийн албан татвар	700,407,214.16	749,554,090.42
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	326,030,347.39	331,941,208.34
113002	Бууны албан татвар	52,257,100.00	59,078,900.00
113003	Автотээврийн болон өөрөө явагч хэрэгслийн албан татвар	322,119,766.77	358,533,982.08
118006	Түтээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	29,296,185.00	27,713,591.24
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	17,245,608.00	16,982,821.39
1181	Газрын төлбөр	407,312,764.54	276,707,603.40
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	1,000,117,415.19	865,455,849.52
118201	Ойн нөөц ашигласны төлбөр	294,397,512.10	324,496,784.56
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	416,263,504.00	5,289,469.00
118203	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	280,101,507.09	318,566,540.96
118204	Байгалийн ургамлын нөөц ашигласны төлбөр	9,354,892.00	217,103,055.00
1183	Бусад татвар	652,941,571.40	16,745,707.34
118301	Бусад татвар	652,941,571.40	16,745,707.34
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	11,646,587,799.67	16,470,229,705.61

**Завхан аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит**

13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	17,120,655,454.28	21,161,199,001.53
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	14,337,558,786.00	15,311,429,673.00
131005	Хөрөнгийн санхүүжилт	14,337,558,786.00	15,311,429,673.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	2,528,735,468.28	5,433,137,129.83
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	384,492,566.36	21,488,917.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,233,047,096.33	966,123,800.28
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	911,195,805.59	4,445,524,412.55
1330	Төсвийн захирагчдаас	11,593,600.00	12,236,106.70
133003	Хөрөнгийн	11,593,600.00	12,236,106.70
210301	Гэрэл, цахилгаан	409,717,194.00	370,068,352.73
210302	Түлш, халаалт	5,586,354,148.54	7,045,811,338.14
210303	Цэвэр, бохир ус	159,480,956.00	131,182,727.20
210304	Байрны түрээс	436,000.00	
210401	Бичиг хэрэг	336,136,279.48	351,028,172.32
210402	Тээвэр, шагааруун	1,176,184,869.26	1,079,851,188.12
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	159,157,802.43	203,441,991.13
210404	Ном хэвлэл	6,965,400.00	15,692,728.00
210405	Хөг хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	14,470,724.00	12,146,560.00
210407	Аж аюул материал худалдан авах зардал	17,098,312.00	35,928,598.00
	Бараа материал ажилсны зардал	165,776,388.31	189,669,799.23
210501	Эм бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	443,242,195.45	753,263,584.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	56,402,625.60	46,539,059.10
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	4,839,184,930.50	4,859,071,297.25
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	2,202,377,659.64	3,522,210,825.08
210802	Аудит, багаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	23,063,710.00	23,250,280.00
2122	Хувийн хэвшлийн байгууллагад олгох татаас	20,268,500.00	27,560,000.00
212201	Хувийн хэвшлийн байгууллагад олгох татаас	20,268,500.00	27,560,000.00
213	УРСГАЛШИЛЖҮҮЛЭГ	1,318,741,086.84	4,785,244,402.13
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	1,244,874,659.00	1,453,919,576.18
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулалт	576,526,330.00	324,354,830.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	270,470,266.00	563,104,260.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг		278,412,342.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулалт	71,534,089.00	84,150,250.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	55,585,717.00	82,466,889.00
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	55,585,717.00	82,466,889.00
2135	Төсвийн захиралчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	18,280,710.84	3,248,857,936.95
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	18,280,710.84	3,248,857,936.95
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	28,485,642,427.55	34,423,125,562.71
145	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ОРЛОГЫН ДҮН	27,210,410.00	11,680,000.00
145002	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны олз	27,210,410.00	11,680,000.00
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	20,039,489,169.54	23,324,523,177.17
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	249,626,594.11	835,430,537.19
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	19,789,862,575.43	22,477,632,204.83
225007	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зардал	-	11,460,435.15
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	(20,012,278,759.54)	(23,312,843,177.17)
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	8,473,363,668.01	11,110,282,385.54

**Завхан аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит**

4.3 Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН			
Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	88,607,560,938.21	106,239,965,891.51
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	9,216,766,186.23	9,191,689,074.15
110	Орлогын албан татвар	6,185,861,601.07	6,976,201,305.09
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	6,771,859,016.18	7,650,035,056.37
110001	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй ашиглах хөдөлмөр эрх	5,790,939,800.29	6,533,951,349.67
110002	Үйл ажиллагааны орлого	292,814,161.18	686,101,468.83
110003	Хөрөнгийн орлого	341,726,981.89	227,598,101.34
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	21,435,005.00	2,221,016.00
110008	Шүүд бус орлого	324,943,067.82	200,163,120.53
1101	Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	(849,876,341.20)	(753,061,468.72)
110101	Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	(849,876,341.20)	(753,061,468.72)
1102	Орлогыг нь тухай бүр тодорхойлох боломжгүй ажил, үйлчилгээ хувиараа эрхлэгч	263,878,926.09	79,227,717.44
110201	Орлогыг нь тухай бүр тодорхойлох боломжгүй ажил, үйлчилгээ хувиараа эрхлэгч иргэний орлогын албан татвар	263,878,926.09	79,227,717.44
113	Хөрөнгийн албан татвар	700,407,214.16	749,554,090.42
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	326,030,347.39	331,941,208.34
113002	Бүүны албан татвар	52,257,100.00	59,078,900.00
113003	Автогээврийн болон өөрөө явагч хэрэгслийн албан татвар	322,119,766.77	358,533,982.08
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	2,330,497,371.00	1,465,933,678.64
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	263,944,425.57	307,024,518.38
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	217,632,632.57	262,328,105.75
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	29,066,185.00	27,713,591.24
118007	Ус бохирдлын төлбөр		
118008	Улсын төсвийн хөрөнгөөр тогтоосон усны нөөцийн зардлын нөхөн төлбөр		
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	17,245,608.00	16,982,821.39
118011	Бусад татвар (төлбөр, хураамж)	-	-
1181	Газрын төлбөр	407,312,764.54	276,707,603.40
118101	Газрын төлбөр	407,312,764.54	276,707,603.40
118102	Дуудлага худалдаа		
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	1,019,317,415.19	865,455,849.52
118201	Ойн нөөц ашигласны төлбөр	294,397,512.10	324,496,784.56
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	435,463,504.00	5,289,469.00
118203	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	280,101,507.09	318,566,540.96
118204	Байгалийн ургамлын нөөц ашигласны төлбөр	9,354,892.00	217,103,055.00
1183	Бусад татвар	639,922,765.70	16,745,707.34
118301	Бусад татвар	639,922,765.70	16,745,707.34
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	62,216,710,814.70	75,980,239,243.58
120	Нийтлэг татварын бус орлого	6,286,598,714.31	6,836,421,609.58
120001	Хувьцааны ногдол ашиг		
120002	Хүүгийн орлого	552,922,068.19	1,094,257,839.22
120003	Торгуулгийн орлого	27,834,882.80	694,365,962.70
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	3,370,761,097.87	2,699,387,867.56
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,728,859,358.21	1,812,209,679.20
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,641,901,739.66	887,178,188.36
120009	Бусад орлого	6,223,007.04	128,378,911.59
120013	Бараа борлуулсан, үйлчилгээ үзүүлсний орлого /ТӨҮТ/	2,328,857,658.41	2,220,031,028.51
123	Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг	55,930,112,100.39	69,143,817,634.00
123001	Тусгай зориулалтын шилжүүлгийн орлого	36,294,949,700.00	45,969,030,700.00
123002	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас шилжүүлсэн орлого	5,152,804,700.39	4,276,791,734.00
123003	Улсын төсвөөс орон нутгийн төсөвт олгох санхүүгийн дэмжлэг	14,482,357,700.00	18,897,995,200.00
123004	Улсын төсвөөс орон нутгийн төсвөөс төвлөрүүлэх шилжүүлэг		
124	Зээлийн орлого	-	-
141001	Галаадын санхүүгийн зээлийн эх үүсвэр		
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	17,174,083,937.28	21,068,037,573.78
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	14,337,558,786.00	15,311,429,673.00
131005	Хөрөнгийн санхүүжилт	14,337,558,786.00	15,311,429,673.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	2,587,938,881.28	5,352,211,808.78
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	384,492,566.36	21,488,917.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,254,780,796.33	945,783,201.28
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	948,665,518.59	4,384,939,690.50
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	248,586,270.00	404,396,092.00
134001	Нийгмийн даатгалын сангаас санхүүжих		
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	248,586,270.00	404,396,092.00
134003	Нийгмийн даатгалын сангаас эмнэлгүүдэд олгох санхүүжилт		

Завхан аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	64,466,528,747.64	78,207,006,401.01
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	64,466,528,747.64	78,207,006,401.01
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	63,034,737,316.30	73,331,640,753.06
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	37,677,933,816.66	44,479,225,595.20
210101	Үндсэн цалин	28,173,164,129.32	31,207,666,529.10
210102	Нэмэгдэл	5,994,784,551.19	8,766,169,108.08
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	268,321,447.23	327,351,149.40
210104	Урамшүүлал	1,798,196,937.74	2,595,354,330.90
210105	Гэрээт ажлын хөлс	711,040,829.51	820,607,656.80
210106	Ажиллагчид төлсөн /ТӨҮГ/	732,425,921.67	762,076,820.92
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	4,843,545,608.90	5,935,499,589.32
210201	Тэтгэрийн даатгал	3,261,549,029.79	4,016,199,992.71
210202	Тэтгэмжийн даатгал	362,842,266.43	443,262,337.19
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	272,470,340.60	343,591,426.79
210204	Ажилгүйилийн даатгал	67,924,800.19	91,537,057.67
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	683,358,283.73	844,999,218.58
210206	Нийгмийн даатгалын байгууллагад төлсөн /ТӨҮГ/	195,400,888.16	195,909,556.38
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	6,950,610,158.00	8,107,813,344.44
210301	Гэрэл цахилгаан	461,702,473.00	397,851,425.48
210302	Түлш, халаалт	5,670,951,442.18	6,973,022,572.40
210303	Цэвэр, бохир ус	167,248,627.66	158,671,058.20
210304	Байрны гүрээс	316,000.00	-
210305	Ашиглалтын зардалд төлсөн /ТӨҮГ/	650,391,615.16	578,268,288.36
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	2,251,506,854.49	2,258,925,919.43
210401	Бичиг хэрэг	308,030,211.19	337,096,975.00
210402	Тээвэр, шатахуун	1,129,669,814.95	1,048,446,633.55
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	163,003,429.56	206,784,928.72
210404	Ном, хэвлэл	6,970,020.00	42,521,420.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн үстгал, ариутгал	18,550,724.00	21,105,249.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	205,657,812.56	274,270,792.29
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	-	-
210408	Бараа материал ахталсны зардал	-	-
210409	Түлш шатахуун, тээврийн хөлс, сэлбэг хэрэгсэлд төлсөн /ТӨҮГ/	110,993,797.50	75,357,422.30
210410	Бараа материал худалдан авахад төлсөн /ТӨҮГ/	308,631,044.73	253,342,498.57
2105	Нормативт зардал	3,017,578,121.36	3,033,686,797.29
210501	Эм бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	452,782,038.86	761,654,299.59
210502	Хоол, хүнс	2,397,038,128.50	2,081,022,360.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	167,757,954.00	191,010,137.70
2106	Эд хөгшилд, урсгал засварын зардал	450,333,145.06	381,741,143.00
210601	Багаж техник хэрэгсэл	27,536,712.69	104,579,890.00
210602	Тавишга	-	1,200,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	3,360,900.00	6,701,580.00
210604	Урсгал засвар	419,435,532.37	269,259,673.00
2107	Томилго, зочны зардал	554,017,253.70	215,666,327.00
210701	Гадаад албан томилолт	-	-
210702	Дотоод албан томилолт	554,017,253.70	215,666,327.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	-	-
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	3,384,135,343.26	4,004,757,510.47
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	2,899,117,642.05	3,539,895,898.14
210802	Аудит, багагаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	14,454,485.00	20,345,518.23
210803	Даатгалын үйлчилгээ	18,198,475.00	19,161,844.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	6,469,098.00	7,600,834.50
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	2,336,800.00	2,284,234.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	7,542,280.00	36,648,469.00
210807	Газрын төлбөр	3,975,221.90	4,984,844.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	186,753,835.94	1,458,479.75
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	-	30,000.00
210815	Хүүний төлбөрт төлсөн /ТӨҮГ/	-	3,237.41
210816	Татварын байгууллагад төлсөн /ТӨҮГ/	142,698,785.70	96,603,288.32
210817	Даатгалын төлбөрт төлсөн /ТӨҮГ/	973,740.00	1,280,135.00
210818	Бусад мөнгөн зарлага /ТӨҮГ/	101,614,979.67	274,460,728.12
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,905,077,014.87	4,914,324,526.91
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,271,424,895.38	4,248,128,975.91
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн даллага хийх	633,652,119.49	666,195,551.00
212	ТАТААС	20,268,500.00	27,560,000.00
2121	Төрийн өмчит байгууллагад олгох татаас	-	-
212101	Төрийн өмчит байгууллагад олгох татаас	-	-
2122	Хувийн хэвшлийн байгууллагад олгох татаас	20,268,500.00	27,560,000.00
212201	Хувийн хэвшлийн байгууллагад олгох татаас	20,268,500.00	27,560,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,411,522,931.34	4,847,805,647.95
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	1,329,200,406.50	1,516,480,822.00
213202	Нийгмийн даатгалын тэтгэвэр, тэтгэмж	-	468,008.00
213203	Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж	279,068,874.00	140,148,685.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшүүлал	47,275,100.00	68,487,300.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшүүлал	712,496,927.50	384,003,755.00
213206	Эзлэгийн амралтаар нутаг явах унааны хөнгөлөлт	-	-
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	248,837,216.00	563,104,260.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	-	282,373,164.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшүүлал	41,522,289.00	77,895,650.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	55,585,717.00	82,466,889.00
213301	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	-	-
213302	Засгийн газрын, Засаг даргын нөөц хөрөнгө	-	-
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	55,585,717.00	82,466,889.00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	26,736,807.84	3,248,857,936.95
213501	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	-	-
213502	Засгийн газрын, Засаг даргын нөөц хөрөнгө	-	-
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	26,736,807.84	3,248,857,936.95
213504	Хөрөнгийн	-	-
213505	Төсвийн ерөнхийлөн захирагч хооронд хийсэн санхүүжилт	-	-

**Завхан аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит**

3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	24,141,032,190.57	28,032,959,490.50
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	20,434,972,690.52	24,788,532,700.84
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	20,434,972,690.52	24,788,532,700.84
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	20,434,972,690.52	24,788,532,700.84
220001	Барилга байгууламж	13,864,594,077.00	13,466,072,086.00
221001	Их засвар	472,964,709.00	1,618,022,397.00
222001	Тоног төхөөрөмж		227,335,190.00
223001	Бусад хөрөнгө	5,561,446,595.43	8,559,660,155.79
224001	Стратегийн нөөц хөрөнгө		
225101	Үндсэн хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн /ТӨҮГ/	114,430,700.00	28,113,942.05
225102	Блет бус хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн /ТӨҮГ/	990,000.00	7,049,900.00
225106	Блет ба блет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	420,546,609.09	882,279,030.00
2260	Гадаад эх үүсвэрээр	-	-
226001	Гадаад эх үүсвэрээр		
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	(20,434,972,690.52)	(24,788,532,700.84)
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	1,579,847,050.00	1,390,569,886.00
230001	Эргэж төлөгдөх зээл	1,579,847,050.00	1,390,569,886.00
25	Санхүүгийн үйл ажиллагааны зардал	-	3,198,198.00
250001	Гадаад валютын ханшийн зөрүү		
250002	Зээл, өрийн үнэт цаасны төлбөрт төлсөн мөнгө		3,198,198.00
7	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	(1,579,847,050.00)	(1,393,768,084.00)
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	2,126,212,450.05	1,850,658,705.66
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	2,651,134,598.31	4,777,347,048.36
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	4,777,347,048.36	6,628,005,754.02

**Завхан аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит**

4.4 Аудит хийсэн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ/ӨМЧИЙН ӨӨРЧЛӨЛТИЙН ТАЙЛАН					
Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	/ төгрөгөөр / Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	2014 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	62,519,087,401.79	34,966,214,739.53	27,977,132,204.33	125,462,434,345.65
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	460,708,135.83	-512,658,341.07	162,267,091.43	110,316,886.19
C03	Дахин итгэхийлсэн үлдэгдэл	62,979,795,537.62	34,453,556,398.46	28,139,399,295.76	125,572,751,231.84
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт		-29,266,605.41		-29,266,605.41
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт				0.00
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз				0.00
C07	Тайлант үеийн үр дүн			8,473,363,668.01	8,473,363,668.01
C08	2015 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	62,979,795,537.62	34,424,289,793.05	36,612,762,963.77	134,016,848,294.44
D01	2016 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	62,979,795,537.62	34,424,289,793.05	36,612,762,963.77	134,016,848,294.44
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	170,892,418.00	-177,842,779.02	255,617,353.05	248,666,992.03
D03	Дахин итгэхийлсэн үлдэгдэл	63,150,687,955.62	34,246,447,014.03	36,868,380,316.82	134,265,515,286.47
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт				0.00
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	80,119,616.44			80,119,616.44
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз				0.00
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү				0.00
D08	Тайлант үеийн үр дүн	0.00		11,110,282,385.54	11,110,282,385.54
D09	2017 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	63,230,807,572.06	34,246,447,014.03	47,978,662,702.36	145,455,917,288.45

Завхан аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

4.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТАЙЛАН					
Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Өмнөх оны		Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
		/ төгрөгөөр /			
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл				
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН				
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	68,576,062,400.00	66,708,305,142.94	84,016,041,600.00	76,456,717,970.09
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	59,932,162,600.00	59,458,465,581.51	73,842,636,400.00	68,886,806,555.30
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	58,564,497,200.00	58,105,383,572.60	72,340,291,700.00	67,672,196,599.30
210101	Үндсэн цалин	36,142,928,500.00	36,204,240,858.06	45,117,239,700.00	43,552,302,007.90
21010101	Нэмэгдэл	27,105,965,600.00	27,474,886,929.89	31,770,227,600.00	31,116,278,523.78
21010102	Унаа хоолны хөнгөлөлт	6,228,822,500.00	5,989,215,801.19	9,423,802,200.00	8,765,833,258.08
21010103	Урамшуулал	304,682,200.00	268,321,447.23	372,901,100.00	327,351,149.40
21010104	Гэрээт ажлын хөлс	1,798,701,900.00	1,798,196,937.74	2,745,942,200.00	2,594,679,238.90
21010105	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	704,756,300.00	673,619,742.01	804,366,600.00	748,159,837.74
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	4,547,056,500.00	4,554,455,848.96	6,123,769,900.00	5,728,464,293.86
210201	Тэтгэврийн даатгал	3,106,222,500.00	3,171,410,558.01	4,319,042,000.00	4,006,555,370.63
210202	Тэтгэмжийн даатгал	360,209,700.00	359,291,866.43	451,306,800.00	443,143,402.19
210203	УОМШӨ-ний даатгал	288,166,000.00	272,470,340.60	361,046,400.00	343,505,981.79
210204	Ажил үйлдлийн даатгал	72,042,000.00	67,924,800.19	90,214,800.00	91,526,147.67
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	720,416,300.00	683,358,283.73	902,159,900.00	843,733,391.58
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	6,348,688,500.00	6,284,832,425.95	7,842,980,100.00	7,495,327,022.83
210301	Гэрэл, цахилгаан	510,688,400.00	459,984,493.91	553,675,100.00	397,156,979.32
210302	Түлш, халаалт	5,638,792,500.00	5,657,579,265.18	7,047,937,100.00	6,940,002,435.31
210303	Цэвэр, бохир ус	199,207,600.00	166,952,666.86	241,367,900.00	158,167,608.20
210304	Байрны гүрээс		316,000.00		
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	1,840,029,700.00	1,751,904,142.45	2,072,125,100.00	1,930,783,227.99
210401	Бичиг хэрэг	317,652,100.00	295,168,359.46	351,452,900.00	332,234,040.00
210402	Тээвэр, шагалуун	1,097,873,600.00	1,072,231,007.47	1,070,096,800.00	1,002,520,400.35
210403	Шуудан, холбоо, интэрнэтийн төлбөр	201,691,100.00	158,199,020.65	230,060,000.00	205,707,012.64
210404	Ном, хэвлэл	38,131,100.00	20,964,370.00	52,333,900.00	47,182,290.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мөргөцдийн устгал, ариутгал	25,279,800.00	17,790,924.00	22,349,000.00	20,356,158.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	159,402,000.00	187,550,460.87	345,832,500.00	322,783,327.00
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал				
2105	Нормативт зардал	3,062,860,400.00	2,991,793,633.95	3,769,297,700.00	2,428,773,136.79
210501	Эмч бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	467,693,700.00	452,784,431.95	504,106,900.00	437,299,207.90
210502	Хоол, хүнс	2,388,825,600.00	2,368,211,296.00	3,001,276,600.00	1,782,012,984.89
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	206,341,100.00	170,797,906.00	263,914,200.00	209,460,944.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	476,958,900.00	453,396,463.00	595,151,900.00	384,200,173.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	115,088,400.00	97,643,412.69	175,755,600.00	136,285,690.00
210602	Тавилга	6,100,000.00	3,052,500.00	20,000,000.00	17,200,050.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	8,402,900.00	3,360,900.00	9,332,800.00	6,544,670.00
210604	Урсгал засвар	347,367,600.00	349,339,650.31	390,063,500.00	224,169,763.00
2107	Томилголт, зочны зардал	491,762,700.00	484,277,470.00	335,263,000.00	214,588,427.00
210701	Гадаад албан томилголт				
210702	Дотоод албан томилголт	491,762,700.00	484,277,470.00	335,263,000.00	214,588,427.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах				
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	2,871,022,200.00	2,825,849,355.28	2,934,173,900.00	2,599,276,287.80
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр	2,815,050,400.00	2,593,506,683.38	2,653,266,700.00	2,328,913,532.07
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	14,805,000.00	14,169,885.00	21,613,100.00	19,717,018.23
210803	Даатгалын үйлчилгээ	19,727,500.00	18,198,475.00	22,291,600.00	19,610,944.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн тагвар	7,288,100.00	6,469,098.00	9,120,600.00	7,600,834.50
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	2,453,000.00	2,336,800.00	2,791,200.00	2,284,234.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	6,314,100.00	7,542,280.00	217,353,500.00	215,111,269.00
210807	Газрын төлбөр	4,383,000.00	4,064,821.90	5,776,400.00	4,631,894.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	1,001,100.00	179,561,312.00	1,960,800.00	1,406,562.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх				
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,783,189,800.00	2,554,633,374.95	3,550,290,400.00	3,338,482,022.13
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,238,059,000.00	2,063,651,096.38	2,821,858,000.00	2,645,086,856.13
210902	Хицээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	545,130,800.00	490,982,278.57	728,432,400.00	693,395,166.00
212	ТАТААС	34,048,500.00	34,048,500.00	13,780,000.00	13,780,000.00
2121	Төрийн өмчит байгууллагад олгох татаас	-	-	-	-
212101	Төрийн өмчит байгууллагад олгох татаас				
2122	Хувийн хэвшлийн байгууллагад олгох татаас	34,048,500.00	34,048,500.00	13,780,000.00	13,780,000.00
212201	Хувийн хэвшлийн байгууллагад олгох татаас	34,048,500.00	34,048,500.00	13,780,000.00	13,780,000.00

Завхан аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,333,616,900.00	1,319,033,508.91	1,488,564,700.00	1,200,829,956.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	1,333,616,900.00	1,319,033,508.91	1,488,564,700.00	1,200,829,956.00
213202	Нийгмийн даатгалын тэтгэвэр, тэтгэмж				
213203	Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж	289,300,000.00	278,283,729.91	136,300,000.00	127,100,000.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	47,275,100.00	47,275,100.00	68,498,300.00	68,487,300.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	727,707,100.00	724,143,290.00	631,476,000.00	383,739,896.00
213206	Ээлжийн амралтаар нутаг явах унааны хөнгөлөлт			591,173,300.00	563,104,260.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	247,809,500.00	247,809,500.00		
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	21,525,200.00	21,521,889.00	61,117,100.00	58,398,500.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	6,305,331,300.00	5,670,192,511.43	7,733,644,700.00	6,179,341,528.79
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	6,305,331,300.00	5,670,192,511.43	7,733,644,700.00	6,179,341,528.79
223001	Бусад хөрөнгө	6,305,331,300.00	5,670,192,511.43	7,733,644,700.00	6,179,341,528.79
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	2,338,568,500.00	1,579,647,050.00	2,439,760,500.00	1,390,569,886.00
230001	Эргэж төлөгдөх зээл	2,338,568,500.00	1,579,647,050.00	2,439,760,500.00	1,390,569,886.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮГЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	68,576,062,400.00	66,691,579,230.66	84,016,041,600.00	76,746,460,746.05
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	36,294,949,800.00	36,268,212,892.16	45,969,030,800.00	42,431,143,973.94
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлдгээс санхүүжих	36,294,949,800.00	36,268,212,892.16	45,969,030,800.00	42,431,143,973.94
131008	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих				
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	27,558,337,600.00	28,563,380,988.20	31,699,026,300.00	32,337,172,835.91
132001	Орон нутгийн төсвөөс	22,224,201,600.00	23,410,576,287.81	27,190,751,200.00	28,060,381,101.91
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	5,334,136,000.00	5,152,804,700.39	4,508,275,100.00	4,276,791,734.00
1340	НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	423,551,200.00	178,916,220.00	423,551,300.00	338,798,672.00
134001	Нийгмийн даатгалын сангаас санхүүжих				
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	423,551,200.00	178,916,220.00	423,551,300.00	338,798,672.00
134003	Нийгмийн даатгалын сангаас эмнэлгүүдэд олгох санхүүжилт				
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	4,299,223,800.00	1,681,069,130.30	5,924,433,200.00	1,639,345,264.20
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	204,847,700.00	1,639,070,347.64	2,024,264,900.00	1,615,745,564.20
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих		41,998,782.66		23,599,700.00
1200043	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	4,094,376,100.00		3,900,168,300.00	
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	1,327,210,160.74	-	1,183,109,960.98
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	1,183,109,960.98	-	1,472,852,736.94

4.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

НЭМЭЛТ САНХҮҮЖИЛТИЙН ТАЙЛАН			
Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Гүйцэтгэл / төгрөгөөр /
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	140,765,224.16	
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	3,475,473,710.00	5,664,282,066.74
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3,279,054,210.00	4,132,341,456.74
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	3,126,904,665.27	3,734,168,330.74
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	739,669,986.93	164,846,766.38
210101	Үндсэн цалин	696,680,149.43	91,388,005.32
210102	Нэмэгдэл	5,568,750.00	335,850.00
210104	Урамшуулал		675,092.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	37,421,087.50	72,447,819.06
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	94,656,640.78	11,125,739.08
210201	Тэтгэврийн даатгал	91,106,240.78	9,644,622.08
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,550,400.00	118,935.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал		85,445.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал		10,910.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал		1,265,827.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	19,424,682.89	39,279,433.25
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,756,545.09	1,564,446.16
210302	Түлш, халаалт	16,372,177.00	36,650,137.09
210303	Цэвэр, бохир ус	295,960.80	1,064,850.00
210304	Байрны түрээс		
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	133,132,624.81	97,757,586.57
210401	Бичиг хэрэг	20,683,646.73	11,964,723.00
210402	Тээвэр, шатахуун	57,438,807.48	46,586,233.20
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	5,076,408.91	4,191,506.08
210404	Ном, хэвлэл	2,732,750.00	9,415,460.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	759,800.00	1,020,341.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	46,441,211.69	24,579,323.29

Завхан аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

2105	Нормативт зардал	39,281,923.00	347,941,871.39
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	3,396,032.00	331,123,191.69
210502	Хоол, хүнс	31,472,493.00	11,000,586.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	4,413,398.00	5,818,093.70
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	84,350,297.06	55,109,560.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	4,434,400.00	1,258,300.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл		300,850.00
210604	Урсгал засвар	79,915,897.06	53,550,410.00
2107	Томилолт, зочны зардал	69,986,503.70	1,077,900.00
210702	Дотоод албан томилолт	69,986,503.70	1,077,900.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	378,017,986.30	1,272,741,275.07
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	368,215,284.30	1,270,223,525.07
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	284,600.00	628,500.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	-	1,455,000.00
210807	Газрын төлбөр	-	352,950.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	9,518,102.00	51,300.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх		30,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,568,384,019.80	1,744,288,199.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,383,132,343.36	1,681,067,669.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	185,251,676.44	63,220,530.00
212	ТАТААС	-	13,780,000.00
2122	Хувийн хэвшлийн байгууллагад олгох татаас	-	13,780,000.00
212201	Хувийн хэвшлийн байгууллагад олгох татаас		13,780,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	152,149,544.73	384,393,126.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	22,368,148.09	315,650,866.00
213202	Нийгмийн даатгалын тэтгэвэр, тэтгэмж		468,008.00
213203	Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж	785,144.09	13,048,685.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	554,888.00	263,859.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	1,027,716.00	
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг		282,373,164.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	20,000,400.00	19,497,150.00
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	129,781,396.64	68,742,260.00
213303	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, төвлөрүүлэх шилжүүлэг	58,871,782.00	68,742,260.00
213403	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, төвлөрүүлэх шилжүүлэг	560,000.00	
213503	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, төвлөрүүлэх шилжүүлэг	70,349,614.64	
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	196,219,500.00	1,531,940,610.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	196,219,500.00	1,531,940,610.00
223001	Бусад хөрөнгө	73,804,140.00	1,277,615,800.00
225001	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	122,415,360.00	254,324,810.00
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	200,000.00	-
230001	Эргэж төлөгдөх зээл	200,000.00	
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	3,522,496,147.28	5,805,096,408.78
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	3,522,496,147.28	5,805,096,408.78
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	384,492,566.36	21,788,917.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	39,679,900.00	28,976,200.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,678,720,626.00	1,292,613,901.28
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	1,419,603,054.92	4,461,717,390.50
131106	Төсвийн урамшуулал		
IV	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)	47,022,437.28	140,814,342.04
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	140,765,224.16	187,787,661.44
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	187,787,661.44	328,602,003.48

Аудитын зөвлөмж

АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГА Д.ТҮВШИНЖАРГАЛ ТАНАА

Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн санхүүгийн тайлангийн аудитаар илэрсэн алдаа зөрчилд үндэслэн дараах зөвлөмжийг хүргүүлж байна.

1. Төсвийн тухай хуулийн холбогдох заалтуудыг бүрэн хэрэгжүүлж, санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд тусгагдсан авлага, өглөгийг барагдуулах талаар тодорхой ажил зохион байгуулж үр дүнг дүгнэн ажиллах
2. Хөрөнгө бэлтгэхдээ тухайн жилийн Засгийн газрын бодлого чиглэлийг хэрэгжүүлж, ажиллах
3. Санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд тусгагдсан байгаль хамгаалах нөхөн сэргээх зардлын урьдчилгаа авлагыг барагдуулах, ажлыг үр дүнтэй хэрэгжүүлэхэд анхаарч, гүйцэтгэлд хяналт тавьж ажиллах

Аудитаар өгсөн зөвлөмжийг хэрэгжүүлэн ажиллаж, биелэлтийг Завхан аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2021 оны 9 сарын 25-ны дотор ирүүлэх

Боловсруулсан: Ахлах аудитор

Д.Оюунжаргал

Хянасан: Аудитын менежер

Г.Хашцэцэг

Дарга, тэргүүлэх аудитор

Д.Бат-Ундраа

Хавсралт

5. 5.Аудитын явцад илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт

(сая.төгрөгөөр)

Д/д	№	Харьяа байгууллага	Аудитад хамрагдсан хэлбэр				Нийт зөрчил	Залруулсан	Акт	Албан шаардлага	Зөвлөмж	Үүнээс									
			Итгэл үзүүлсэн	Түүвэрт хамрагдсан	Дүгнэлт							Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал		Хариуцлага тооцох санал							
					Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай						Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн		
1	1	Төсвийн ерөнхийлөн захирагч			1			4	73.6	4	73.6										
2	2	Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч			24			23	1,159.2	7	31.9	5	20,9	2	1,097.4	9	9.0			1	15.6
3	3	Төсвийн шууд захирагч	30	72	96	19	3	449	5,069.2	156	3,400.0	29	70,3	31	296,8	233	1,302.1			8	3.2
4	4	ТБОНӨААТҮГ			6	1		24	136.1	10	112.4			1	15.5	13	8,2			2	
НИЙТ ДҮН			30	72	127	20	3	500	6,438.1	177	3,617.8	34	91,2	34	1,409.8	255	1,319.3	-	-	11	18.9

Завхан аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар тогтоосон төлбөрийн актын нэгтгэл

Д/д	№	Харьяа байгууллага	Төлбөрийн акт тогтоосон зөрчлийн товч утга	Зөрчлийн дүн /мян.төг/	Алдаа, зөрчилтэй асуудал гаргасан албан тушаалтан	
					Албан тушаал	Овог нэр
А		1	2	3	4	5
ТӨСВИЙН ТӨВЛӨРҮҮЛЭН ЗАХИРАГЧ						
Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн төлбөрийн актын дүн						
ОРОН НУТГИЙН ӨМЧИТ АЖ АХУЙН ТООЦООТ ҮЙЛДВЭРИЙН ГАЗАР						
ТБОНӨААТҮГ-ын төлбөрийн актын дүн						
ТУСГАЙ ЗОРИУЛАЛТЫН САН						
1	1	Тэс сумын Орон нутгийн хөгжлийн сан	Орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгөөс гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх зардалд зориулалт бусаар зарцуулсан нь Сангийн сайдын 2018 оны 228 дугаар тушаалаар баталсан “Орон нутгийн хөгжлийн сангийн үйл ажиллагааны журам”-ын 4.2.5-д/тусгай зориулалтын шилжүүлгийн байгууллагаас бусад улсын төсвийн	1,000.00	Засаг дарга, Санхүүгийн албаны дарга	Б.Банзрагч Т.Нямдорж

			байгууллагын хөрөнгийн зардал “-д зарцуулж үл болно гэснийг зөрчжээ			
2	2	Цагаанчулуут сумын Орон нутгийн хөгжлийн сан	Орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгөөс “Ган - ХХК”-д зураг төсвийн үнэнд шилжүүлж зориулалт бусаар зарцуулсан нь Сангийн сайдын 2018 оны 228 дугаар тушаалаар баталсан “Орон нутгийн хөгжлийн сангийн үйл ажиллагааны журам”-ын 4.2.5-д/тусгай зориулалтын шилжүүлгийн байгууллагаас бусад улсын төсвийн байгууллагын хөрөнгийн зардал “-д зарцуулж үл болно гэснийг зөрчсөн	5,000.00	Засаг дарга, Санхүүгийн албаны дарга	Ч.Болд Б.Ариунжаргал
3	3	Яруу сумын Орон нутгийн хөгжлийн сан	Орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгөөс гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх зардалд зориулалт бусаар зарцуулсан нь Сангийн сайдын 2018 оны 228 дугаар тушаалаар баталсан “Орон нутгийн хөгжлийн сангийн үйл ажиллагааны журам”-ын 4.2.5-д/тусгай зориулалтын шилжүүлгийн байгууллагаас бусад улсын төсвийн байгууллагын хөрөнгийн зардал “-д зарцуулж үл болно гэснийг зөрчсөн	1,000.00	Засаг дарга, Санхүүгийн албаны дарга	Б.Эрдэнэнэмэх Б.Оюун-Эрдэнэ
4	4	Нөмрөг сумын Орон нутгийн хөгжлийн сан	Шатахууны зардлыг зориулалт бусаар зарцуулсан нь Төсвийн тухай хуулийн 60.3.6-д “орон нутгийн иргэдийн саналыг аваагүй, орон нутгийн төсвийн төлөвлөгөөнд тусгаж батлаагүй зардал, арга хэмжээ”-нд зарцуулахыг хориглоно, “Орон нутгийн хөгжлийн сангийн үйл ажиллагааны журам”-ын 4.2.5-д “Тусгай зориулалтын шилжүүлгийн байгууллагаас бусад улсын төсвийн байгууллагын хөрөнгийн зардал”-	1,404.30	Засаг дарга, Санхүүгийн албаны дарга	Ч.Шошдор Г.Уранчимэг

			д зарцуулж үл болно гэсэн заалтуудыг тус тус зөрчсөн			
5	5	Завханмандал сумын Орон нутгийн хөгжлийн сан	Сумын төвийн нэгдсэн халаалтын зураг төсөв хийхэд зарцуулсан нь Сангийн сайдын 2018 оны 228 дугаар тушаалаар батлагдсан “Орон нутгийн хөгжлийн сангийн үйл ажиллагааны журам”-ын 4.2.4 дэх заалтыг зөрчсөн.	12,500.00	Засаг дарга, Санхүү албаны дарга	Г.Мягмаржав Р.Даваажанцан
Тусгай зориулалтын сангийн төлбөрийн актын дүн				20,904.30		
ТӨСВИЙН ШУУД ЗАХИРАГЧ						
6	1	Улиастай сум ЖЦС	Хүнсний материалын тооллогыг газар дээр нь хийхэд 1-5 дугаар ангийн хүүхдийн үдийн цайнд зарцуулах хоолны материалаас нэг нэр төрлийн материал дутагдсан. Жил бүр давтагдан гарч байгаа.	2,508.00	Захирал, Нягтлан бодогч	Б.Аюурзана Д.Энхболд
7	2	Завханмандал сумын ЕБС	Тус байгууллагын зарим ажилчдад цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшууллын зардлаас 1,233,0 мянган төгрөгийн томилолт олгосон.	1,233.00	Захирал, Нягтлан бодогч	Б.Оюунгэрэл Н.Хоролгарав
8	3	Шилүүстэй сумын соёлын төв	Няравын тайлангаар гарсан түлш халаалтын зардлыг шалгахад, нүүрс дутагдсан, Соёлын төвийн эрхлэгчийг амралтын байх хугацаанд нь цалин бодож олгосон, Гэрэл цахилгааны хэмнэгдсэн зардлаас бараа материал бэлтгэхээр мөнгийг шилжүүлсэн ч, бэлтгэн нийлүүлэгч нь	2,523.50	Эрхлэгч, Нягтлан бодогч	П.Оюунбилэг Б.Гэлэгсүрэн

			бараагаа нийлүүлээгүй, бараа материалыг орлогод аваагүй			
9	4	Шилүүстэй сумын ЕБС	Томилогдоод 10 хоног ажиллаж буй албан хаагчид ур чадварын нэмэгдэл болон үр дүнгийн урамшуулал олгосон, албан хаагчдад 6 өдрийн цалинг дутуу бодож олгосон	452.70	Захирал, Нягтлан бодогч	Д.Алтанжаргал Ч.Отгонжаргал
10	5	Баянтэс сумын цэцэрлэг	Нягтлан бодогч Т.Ванчиг нь ажил хавсран гүйцэтгэх нэмэгдэл цалинг эрх бүхий албан тушаалтны гаргасан тушаал шийдвэрээс илүү тооцоолж авсан	843.80	Дарга, Нягтлан бодогч	Б.Наранцацралт
11	6	Улиастай сумын ЧЭЦС	Тайлант онд ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэлийн хэмнэгдсэн зардлыг, НДШ-д шилжүүлсэн, сургуулийн захирал Д.Хоролгаравт амралттай байх хугацаанд 459,000 төгрөгийн цалин бодож олгосон	1,352.90	Захирал, Ерөнхий нягтлан бодогч	Д.Хоролгарав Г.Нямсүрэн
12	7	Улиастай сумын 1-р цэцэрлэг	Бараа материалын тооллогоор, цэцэрлэгийн хүүхдийн хоолны бараа материалаас 4,226,248 төгрөгийн бараа материал дутагдсан	4,226.30	Захирал, Нягтлан бодогч	Ш.Батмөнх Ш.Оюун-Эрдэнэ
13	8	Цагаанхайрхан сумын ЕБС	Сахилгын шийтгэлтэй 5 албан хаагчдад үр дүнгийн урамшуулал, 9 албан хаагчид хөдөлмөрийн чадвараа түр алдсаны тэтгэмжийн мөнгийг цалинтай давхардуулан тус тус олгосон	3,024.60	Захирал, Нягтлан бодогч	Б.Анхбаяр Д.Цогзолмаа

14	9	Их-Уул сумын 2-р цэцэрлэг	Тайлант онд хэмнэгдсэн зардлыг ХХОАТ-т шилжүүлэн, ХХОАТ-аас авлага үүсгэн тайлагнасан	674.20	Эрхлэгч, Нягтлан бодогч	Н.Азжаргал З.Должинсүрэн
15	10	Цэцэн-Уул сумын соёлын төв	Тайлант онд ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэлийн хэмнэгдсэн зардлыг НДШ-т шилжүүлэн, НДШ-ээс авлага үүсгэн тайлагнасан	1,429.40	Эрхлэгч, Нягтлан бодогч	Б.Уранбилэг, Б.Энхжаргал
16	11	Тосонцэнгэл сумын 2-р сургууль	Тайлант онд түлш халаалтын хэмнэгдсэн зардлыг халаалтаар хангадаг аж ахуйн нэгж рүү шилжүүлэн авлага үүсгэн тайлагнасан, сургуулийн захирал Л.Лхагвадоржид амралттай байх хугацаанд цалин бодож олгосон	8,422.10	Захирал, Нягтлан бодогч	Л.Лхагвадорж Б.Энхмандах
17	12	Асгат сумын ЕБС	Ажилчдад олгосон урьдчилгаа цалинг тайлант онд суутган тооцоо хийгээгүй авлага үүсгэн тайлагнаагүй нь	2,220.00	Захирал, Нягтлан бодогч	Ч.Цэцэгбадам Б.Батжаргал
18	13	Биндэргарав ӨЭМТ	Тус байгууллагын ажилтан Д.Гүнсмаад цалинг илүү тооцоолон олгосон	150.00	Дарга, Нягтлан бодогч	З.Дархижав А.Энхбат
19	14	Цагаанхайрхан ЭМТ	Нягтлан бодогч Г. Дуламсүрэн нь гарт олгох цалинг илүү дүнгээр тооцоолж авсан	270.30	Дарга, Нягтлан бодогч	Л.Нямсайхан Г.Дуламсүрэн
20	15	Цагаанчулуут сумын Соёлын төв	Бараа үйлчилгээний хэмнэгдсэн зардлыг гамшгийн эрсдэлийн сан байгуулах нэрээр хүчин төгөлдөр бус шийдвэрийг үндэслэн, сумын төрийн сангийн арилжааны банкин дахь данс руу шилжүүлсэн	593.60	Эрхлэгч, Нягтлан бодогч	Б.Биндэръяа З.Бүрэнжаргал

21	16	Улиастай сумын 8-р цэцэрлэг	Тус цэцэрлэгийн хүүхдийн хоолны хүнсний материалын тооллогыг газар дээр нь хийхэд хоолны материалаас 1 нэр төрлийн материал дутагдсан, эрхлэгч Л.Баасанжавт 2020 оны 05 дугаар сарын ур чадварын нэмэгдэл давхардуулан илүү олгосон	288.00	Эрхлэгч, Нягтлан бодогч	Л.Баасанжав Ш.Оюун-Эрдэнэ
22	17	Улиастай сумын 4-р цэцэрлэг	Тус цэцэрлэг нь 2019.12.30-аас 2020.01.03-ны өдрийг дуустал хугацаанд томуу, томуу төст өвчний өвчлөл их байгаатай холбоотой хүүхдийн цэцэрлэгийн үйл ажиллагааг түр хаасан байхад хүүхдийн хоолны материал зарцуулсан.	1,035.00	Эрхлэгч, Нягтлан бодогч	Л.Батдаваа С.Ганчимэг
23	18	Дөрвөлжин сумын ЕБС	Тус байгууллага нь цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшууллын хэмнэсэн зардлаас 7,516,6 мянган төгрөгийг нийгмийн даатгалын шимтгэлд, Ган Доной ХХК-руу халаалтын 3026,8 мянган төгрөгийг тус тус илүү төлөлт хийсэн байна.	10,543.40	Захирал, Нягтлан бодогч	Б.Амаржаргал П.Лхамхүү
24	19	Тэлмэн сумын ЕБС	Сургуулийн захирал Г.Байгалмаа нь 2020 оны 06-р сард Завхан аймагт албан томилолтоор ажилласныг Улаанбаатар, Эрдэнэт, Дархан хотод ажилласнаар тооцож илүү олгосон	57.00	Захирал, Нягтлан бодогч	Г.Байгалмаа П.Жаргалтуяа
25	20	Сантмаргаз сумын ЕБС	Тус сургууль нь 1-5 дугаар ангийн хүүхдийн “Үдийн цай” хөтөлбөрийн дагуу гэрээгээр ажилладаг “Алаг овоо эгшиглэн” ХХК руу 2020.11.01-ний өдрийн ням гарагт ажилласнаар тооцож илүү олгосон	140.40	Захирал, Нягтлан бодогч	Б.Анхбаяр Э.Хишигжаргал

26	21	Тэлмэн сумын Соёлын төв	Тосонцэнгэл сумын Соёлын төвийн эрхлэгч, МУСТА, алтан гадас одонт Д.Гончигдоржийн Хөдөлмөрийн гавьяаны улаан тугийн одонгийн мялаалга болох “Соёл хүндэтгэл үргэлжлэл” тоглолтод оролцсон Завхан аймгийн 23 сумын Соёлын төвийн эрхлэгч болон бусад уран сайханчдад хүндэтгэл үзүүлж хүлээн авалт хийхэд зарцуулсан	478.70	Эрхлэгч, Нягтлан бодогч	П.Энхжаргал Б.Лхагважаргал
27	22	Түдэвтэй сумын Соёлын төв	Соёлын төвийн 2020 оны 1-4 сарын халаалтын төлбөрийг “ММС трейд” ХХК-иас нэмүү ертгийн албан татвар нэмсэн дүнгээр нэхэмжилсэн боловч компанийн захирал Я.Гансүхийн /р-ДБ72072919/ хаан банкин дахь 5176127453 тоот харилцах данс руу шилжүүлэхдээ илүү шилжүүлсэн.	1,181.00	Эрхлэгч, Нягтлан бодогч	Б.Отгонбаатар Б.Баасанхүү
28	23	Отгонтэнгэр рашаан сувилал	Нэр бүхий 87 иргэнд рашаан сувиллын үйлчилгээг 2-4 хоногт үзүүлсэн боловч Эрүүл мэндийн даатгалын байгууллагад 7-10 хоног үйлчилсэн гэж худлаа мэдээлэн санхүүжилтийг илүү нэхэмжилж авсан	10,875.00	Дарга, Нягтлан бодогч	Д.Цолмон М.Батчулуун
29	24	Завханмандал сумын ЗДТГ	Балансад бүртгэлтэй байгаа малаас зах зээлд борлуулсан малыг нягтлан бодогч бүртгэлээс хасч худалдан борлуулсан орлогыг улсын төсөвт төвлөрүүлээгүй.	3,840.00	Дарга, Нягтлан бодогч	Ч.Наранбаатар Ц.Нарантуяа
30	25	Аймгийн ГБЗХГ	Ажилтнуудад олгосон цалингийн урамшууллыг суутгаагүй, ажилтнуудад нэмэгдэл цалин илүү тооцож олгосон, шатахуун дутагдуулсан	6,527.60	Дарга, Нягтлан бодогч	Г.Мягмарсүрэн Б.Алтангадас

31	26	Сантмаргаз сумын цэцэрлэг	Ажилчдын илүү цагийн нэмэгдэл хөлсийг бодож олгохдоо аргачлалын алдаа гаргасны улмаас илүү бодож олгосон	541.50	Дарга, Нягтлан бодогч	Л.Өнөржаргал Э.Хишигжаргал
32	27	Түдэвтэй сумын ЕБС	Ажилчдын илүү цагийн нэмэгдэл хөлсийг бодож олгохдоо аргачлалын алдаа гаргасны улмаас илүү бодож олгосон	1,668.40	Дарга, Нягтлан бодогч	Н.Бямбадорж Б.Баасанхүү
33	28	Аймгийн ГХБХГ	Тус байгууллага нь 2020 онд хөрөнгө оруулалтын ажлуудад явцын хяналт хийсэн болон албан ажлаар хөдөө орон нутаг, хотод ажилласан ажилтнуудын зам хоног, байр хоолны мөнгийг дутуу бодож олгосон	1,497.00	Дарга, Нягтлан бодогч	Н.Эрдэнэцэцэг Х.Сольхүү
34	29	Орон нутгийн өмчийн газар	Тайлант оны эцэст хэмнэгдсэн зардлыг төсөвт буцаан төвлөрүүлэлгүй, нийгмийн даатгалын шимтгэлд шилжүүлж авлага үүсгэсэн	1,733.80	Дарга, Нягтлан бодогч	Б.Батмэнд Г.Дашбалжир
Төсвийн шууд захирагчийн төлбөрийн актын дүн				70,331.20		
НИЙТ ТӨЛБӨРИЙН АКТЫН ДҮН				91,235.50		

Завхан аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар хүргүүлсэн албан шаардлагын нэгтгэл

Д/д	№	Харьяа байгууллага	Албан шаардлагын зөрчлийн товч утга	Зөрчлийн дүн /мян.төг/	Алдаа, зөрчилтэй асуудал гаргасан албан тушаалтан	
					Албан тушаал	Овог нэр
А		1	2	3	4	5
ТӨСВИЙН ЕРӨНХИЙЛӨН ЗАХИРАГЧ						
Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн албан шаардлагын дүн				-		
ТӨСВИЙН ТӨВЛӨРҮҮЛЭН ЗАХИРАГЧ						
1	1	Цагаанчулуут сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч	Арилжааны банканд дахь үлдэгдэлийг төсөвт төвлөрүүлээгүй. Сахилгын хариуцлага тооцуулах.	15,672.70	Санхүүгийн албаны дарга	Б.Ариунжаргал
2	2	Дөрвөлжин сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч	Тайлант оны эцэст орон нутгийн төсөвт байгууллагуудын үйл ажиллагааны зардлын гүйлгээг төрийн сангийн гүйлгээ хаахаас өмнө хийгээгүй, төсөвт байгууллагуудад өр төлбөр үүсгэсэн нь санхүүгийн алба, нягтлан бодогчдын ажлын хариуцлагагүй байдал, ажлын уялдаа холбоо хангалтгүй учир сахилгын хариуцлага тооцуулах.	-	ЗДТГ-н дарга Санхүүгийн албаны дарга	Н.Уранчимэг Т.Ариунаа
Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн албан шаардлагын дүн				15,672.70		
ОРОН НУТГИЙН ӨМЧИТ АЖ АХУЙН ТООЦООТ ҮЙЛДВЭРИЙН ГАЗАР						

3	1	Шинэ Дөрвөлжин ААТҮГ	Сумдын автомашиныг шинэчлэх зорилгоор 2018 онд Аймгийн орон нутгийн хөрөнгө оруулалтаар УАЗ маркын автомашин худалдан авах үйл ажиллагааг зохион байгуулсан боловч тус сум авто машины төрлийг өөрчилж “Land cruiser 105” маркын тээврийн хэрэгсэл худалдан авахаар хувь хүнтэй тохиролцжээ. Авто машины худалдан авах өртөг тодорхой бус , худалдан авах гэрээ хийгээгүй, худалдагч тал төлбөр тооцоог бүрэн хийсний дараа тээврийн хэрэгслийн эрхийг шилжүүлнэ гэсэн шаардлага тавьсан зэрэгтэй холбоотой гэсэн маргаантай.	15,500.00	Засаг дарга, ЗДТГ-н дарга, Санхүүгийн албаны дарга	Н.Батболд Н.Уранчимэг П.Ариунаа
ТБОНӨААТҮГ-ын албан шаардлагын дүн				15,500.00		
ТУСГАЙ ЗОРИУЛАЛТЫН САН						
4	1	Улиастай сумын Орон нутгийн хөгжлийн сан	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас сумын 2020 оны үндсэн чиглэлд тусгагдаагүй, сумын иргэдийн саналаар дэмжигдээгүй 3 төсөл, арга хэмжээг хэрэгжүүлсэн.	4,300.00	Засаг дарга, Санхүүгийн албаны дарга	Ч.Наранбат Я.Дэлгармаа
5	2	Яруу сумын Орон нутгийн хөгжлийн сан	Орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгөөр камержуулалтын ажлыг гүйцэтгүүлэхээр “Хос задь” ХХК-тай гэрээ байгуулан урьдчилгаа мөнгийг шилжүүлсэн боловч гэрээний хугацаанд ажлыг гүйцэтгээгүй	6,000.00	Засаг дарга, Санхүүгийн албаны дарга	Б.Эрдэнэнэмэх Б.Оюун-Эрдэнэ

6	3	Аймгийн Орон нутгийн хөгжлийн сан	<p>Баянхайрхан сумын Эрүүл мэндийн төвийн их засвар, Их-Уул сумын сургуулийн дотуур байрны их засварын ажлын төсөв, Нөмрөг сумын багийн төвийн барилга, Тосонцэнгэл сумын 1-р сургуулийн хичээлийн барилгын их засварын ажлын зураг зэрэг зураг, төсөв хянагдаагүй байхад ажил эхлэх зөвшөөрөл олгосон, Баянхайрхан сумын Эрүүл мэндийн төвийн их засварын ажлын зураг, төсөвт өөрчлөлт оруулахдаа зохиогчоос зөвшөөрөл аваагүй, гүйцэтгэгч компани зураг, төсвийн өөрчлөлтийг хийлгэж хянуулаагүй, төсвийн зөрүүг тооцуулаагүй магадалшгүй ажлын актыг үйлдсэн, Яруу сумын сургуулийн барилгын их засварын ажлыг гүйцэтгэгч “Боду” ХХК ашиглалтад хүлээн авах комиссоос өгөгдсөн үүрэг даалгаврын биелэлтийг ирүүлээгүй, Баянтэс, Идэр, Цагаанхайрхан сумдын нэгдсэн халаалтад холбох ажлын инженер геологийн дүгнэлт гараагүй, зураг төсөв хянагдаагүй байхад ашиглалтад хүлээн авсан, Ургамал сумын нэгдсэн халаалт гүйцэтгэсэн компани нь зохиогчийн хяналтаар илэрсэн зөрчлийг арилгаагүй</p>	410,000.00	ГХБХГ-н дарга	Н.Эрдэнэцэцэг
7	4	Аймгийн Орон нутгийн хөгжлийн сан	<p>Улиастай сумын Богдын гол багийн Цэнгэлдэх хотхоныг гадна дулааны шугам сүлжээнд холбох ажлын гүйцэтгэгчийг сонгохдоо тендер сонгон шалгаруулах үйл ажиллагааг зохион байгуулаагүй, уг ажлын зураг шаардлага хангаагүй байхад аймгийн ерөнхий архитектор хянаж баталсан, аймгийн Цагдаагийн газар, аймгийн Онцгой байдлын газарт автомашин нийлүүлсэн</p>	280,000.00	Засаг дарга	Д.Түвшинжаргал

8	5	Баянтэс сумын Орон нутгийн хөгжлийн сан	Тайлант хугацаанд тус сумын Засаг дарга нь “333 энэрэл клубтэй” 2019 онд халуун усны барилгыг бэлтгэн нийлүүлэх гэрээ хийсэн боловч гэрээний үнийн дүн зөрчсөн, зориулалт бус зарцуулсан	10,000.00	Засаг дарга, Санхүүгийн албаны дарга	Х.Лүндээжанцан П.Цэрэнлхам
9	6	Тэс сумын Сум хөгжүүлэх сан	Сум хөгжүүлэх сангийн 2019 оны үйл ажиллагаанд дүгнэлт өгөх нийцлийн аудитаар өгсөн зөвлөмжийг хэрэгжүүлэн ажиллаагүй, зээлийн хугацаа хэтэрсэн иргэдийг тухай бүр хуулийн байгууллагад шилжүүлж, зээлийг барагдуулах арга хэмжээ авч ажиллаагүй	185,100.00	Засаг дарга	Б.Банзрагч
10	7	Түдэвтэй сумын Сум хөгжүүлэх сан	Сум хөгжүүлэх сангийн 2019 оны үйл ажиллагаанд дүгнэлт өгөх нийцлийн аудитаар өгсөн зөвлөмжийг хэрэгжүүлэн ажиллаагүй, зээлийн хугацаа хэтэрсэн иргэдийг тухай бүр хуулийн байгууллагад шилжүүлж, зээлийг барагдуулах арга хэмжээ авч ажиллаагүй	72,200.00	Засаг дарга	Ц.Отгонбаяр
11	8	Завханмандал сумын Сум хөгжүүлэх сан	Сум хөгжүүлэх сангийн 2019 оны үйл ажиллагаанд дүгнэлт өгөх нийцлийн аудитаар өгсөн зөвлөмжийг хэрэгжүүлэн ажиллаагүй, зээлийн хугацаа хэтэрсэн иргэдийг тухай бүр хуулийн байгууллагад шилжүүлж, зээлийг барагдуулах арга хэмжээ авч ажиллаагүй	114,200.00	Засаг дарга	Г.Мягмаржав
Тусгай зориулалтын сангийн албан шаардлагын дүн				1,081,800.00		
ТӨСВИЙН ШУУД ЗАХИРАГЧ						
12	1	Баянхайрхан сумын ЗДТГ	Бараа материалын данснаас хөрөнгө актлах шийдвэргүйгээр бага үнэтэй түргэн элэгдэх зүйлсийг зардал болгосон, сумын төрийн сангийн мэргэжилтэн гарын үсэг зурж, тамга тэмдгээр баталгаажуулаагүй баримтаар гүйлгээ хийж нягтлан бодох бүртгэл хөтөлж, тайлагнасан зэрэг зөрчил гаргаж Сөрөг дүгнэлт авсан тул сахилгын хариуцлага тооцуулах	-	Дарга, Нягтлан бодогч	Х.Оюунчимэг Б.Өлзийнэмэх

13	2	Шилүүстэй сумын ЗДТГ	Шилүүстэй сумын төсвийн байгууллагууд төрийн банканд данс нээлгэж 2020 онд ажил гүйлгээг хийсэн, Санхүүгийн тайлангийн эхний үлдэгдлийг баталгаажуулахад 2019 оны санхүүгийн тайланд үндсэн сүргийн 776 толгой мал нь 2020 оны тайлант хугацаанд мал сүргийн нас дэвшилт бүртгээгүй бодит үнэ цэнийг тооцоогүй, ашиг шим үр өгөөж тооцоогүй, жилийн эцэст малын тооллого хийж албан ёсоор үлдэгдлийг баталгаажуулаагүй зэрэг зөрчлүүд Сөрөг дүгнэлт авсан тул сахилгын хариуцлага тооцуулах	-	Дарга, Нягтлан бодогч	Г.Ганболд Б.Гэлэгсүрэн
14	3	Дөрвөлжин сумын ЕБС	Тайлант онд цалингийн зардлаас шүүхийн шийдвэрийн дагуу төсвөөс цалин олгосон боловч хариуцах эзнээр төлүүлээгүй, хэмнэсэн зардлыг НДШ болон халаалтын зардалд шилжүүлж авлага үүсгэсэн, цэвэр бохир ус, тээвэр шатахуун, бичиг хэрэг, бага үнэтэй түргэн элэгдэх зүйлс, нормын хувцас зөөлөн эдлэл, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний зардлуудын хэмнэсэн зардлаас хөрөнгө бэлтгэсэн, томилолтын зардлаас барилгын засварын материал авсан зэрэг зөрчлүүд Сөрөг дүгнэлт авсан тул сахилгын хариуцлага тооцуулах	-	Захирал, Нягтлан бодогч	Б.Амаржаргал П.Лхамхүү

15	4	Тосонцэнгэл сумын 2,3,5-р цэцэрлэг	Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйл 8.9.1"төсвийн шууд захирагч улирлын төсвийн гүйцэтгэл, санхүүгийн тайланг дараа улирлын эхний сарын 15-ны дотор гаргаж харьяалагдах дээд шатны төсвийн захирагчид, жилийн төсвийн гүйцэтгэл, санхүүгийн тайланг дараа оны 01 дүгээр сарын 25-ны дотор төрийн аудитын байгууллагад хүргүүлж, аудит хийсэн санхүүгийн тайланг 02 дугаар сарын 25-ны дотор харьяалагдах дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлэх" гэсэн хуулийн хугацааг мөрдөлгүй 2021 оны 02 дугаар сарын 24-ний өдөр манай байгууллагад ирүүлж албан үүргээ биелүүлээгүй	-	Эрхлэгч, Нягтлан бодогч	Д.Пүрэвсүрэн Г.Цэрмаа Г.Эрдэнэцэцэг Д.Энхтуяа
16	5	Асгат сумын ЕБС, цэцэрлэг	Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйл 8.9.1"төсвийн шууд захирагч улирлын төсвийн гүйцэтгэл, санхүүгийн тайланг дараа улирлын эхний сарын 15-ны дотор гаргаж харьяалагдах дээд шатны төсвийн захирагчид, жилийн төсвийн гүйцэтгэл, санхүүгийн тайланг дараа оны 01 дүгээр сарын 25-ны дотор төрийн аудитын байгууллагад хүргүүлж, аудит хийсэн санхүүгийн тайланг 02 дугаар сарын 25-ны дотор харьяалагдах дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлэх" гэсэн хуулийн хугацааг мөрдөлгүй 2021 оны 02 дугаар сарын 24-ний өдөр манай байгууллагад ирүүлж албан үүргээ биелүүлээгүй	-	Захирал, Эрхлэгч, Нягтлан бодогч	Ч.Цэцэгбадам Б.Уранчимэг Б.Батжаргал
17	6	Тосонцэнгэл сумын 2-р сургууль	Тайлант онд батлагдсан орон тооноос 5 орон тоо илүү ажиллуулсан	12,103.62	Захирал, Нягтлан бодогч	Л.Лхагвадорж Б.Энхмандах
18	7	Шилүүстэй сумын ЕБС	Бараа үйлчилгээний хэмнэгдсэн зардлыг гамшгийн эрсдэлийн сан байгуулах нэрээр хүчин төгөлдөр бус шийдвэрийг үндэслэн, хувь хүний данс руу шилжүүлэн зарцуулсан, Байгууллагын нярав түлш халаалтын тайлангаар гарсан нүүрсний зарцуулалтыг зөрүүтэй илэрхийлсэн	4,900.00	Захирал, Нягтлан бодогч	Д.Алтанжаргал Ч.Отгонжаргал

19	8	Улиастай сумын 1-р цэцэрлэг	Бараа материалын тооллогоор агуулахад байх ёстой хүнсний бараа материалаас их хэмжээний бараа материал дутагдсан нь тайлант онд 2 нярвыг ажлыг хүлээлцүүлэхдээ бараа материалын тооллого хийж хүлээлцүүлээгүй байна. Өмнөх ажиллаж байсан нярав нь дутагдсан бараа материалын хугацаа дууссан болон дуусах дөхсөн учраас бэлтгэн нийлүүлэгчдэд нь буцаан өгч тооцоо нийлээгүй	9,055.97	Эрхлэгч, Нягтлан бодогч	Ш.Батмөнх Ш.Оюун- Эрдэнэ
20	9	Биеийн тамир, спортын газар	Аймгийн алдарт уяачдыг шалгаруулж засаг даргын нөөц сангаас шагнал урамшуулал олгосон байхад, Биеийн тамир спортын газрын даргын тушаалаар 32 алдарт уяачдын шагналд, алдарт уяачийн малгайны үнэнд давхардуулан шагнасан	3,464.00	Дарга, Нягтлан бодогч	Д.Чойжилсүрэн Э.Сэвжидмаа
21	10	Улиастай сумын 5-р сургууль	Тайлант хугацаанд 3 хүнийг батлагдсан орон тооноос илүү авч ажиллуулж цалин олгосон, сургуулийн склад байгаа байрыг эрэгтэй технологийн кабинет болгож тохижуулахаар хичээл практик болон бичиг хэргийн зардлаас бараа материал бэлтгэж зориулалт бус зарцуулсан зэрэг зөрчил илэрлэсэн	31,252.80	Захирал, Нягтлан бодогч	Д.Мөнхдэлгэр Т.Эрдэнэчимэг
22	11	Отгонтэнгэр рашаан сувилал	Рашаан сувиллаар үйлчлүүлсэн 120 иргэнээс орлогыг хураан авч байгууллагын дансанд төвлөрүүлээгүй, төсвийн хөрөнгийг үрэлгэн зарцуулсан. Шилэн дансны цахим хуудсанд байршуулах мэдээллийг хугацаанд нь бүрэн байршуулаагүй	18,271.00	Дарга, Нягтлан бодогч	Д.Цолмон М.Батчулуун
23	12	Шилүүстэй сумын ЗДТГ	Санхүүгийн тайлангийн эхний үлдэгдлийг баталгаажуулахад 2019 оны санхүүгийн тайланд үндсэн сүргийн 776 толгой мал нь 2020 оны тайлант хугацаанд мал сүргийн нас дэвшилт бүртгээгүй бодит үнэ цэнийг тооцоогүй, ашиг шим үр өгөөж тооцоогүй, жилийн эцэст малын тооллого хийж албан ёсоор үлдэгдлийг баталгаажуулаагүй	72,065.00	Дарга, Нягтлан бодогч	Г.Ганболд Б.Гэлэгсүрэн

24	13	Шилүүстэй сумын ЗДТГ	Шилүүстэй сумын төсвийн байгууллагууд төрийн банканд данс нээлгэж 2020 онд ажил гүйлгээг хийсэн	13,500.00	Дарга, Нягтлан бодогч	Г.Ганболд Б.Гэлэгсүрэн
25	14	Баянхайрхан сумын ЗДТГ	Төрийн сан баталгаажуулаагүй гарын үсэг тамга тэмдэггүй баримтаар гүйлгээ хийж нягтлан бодох бүртгэл хөтөлж, тайлагнасан.	15,300.00	Дарга, Нягтлан бодогч	Х.Оюунчимэг Б.Өлзийнэмэх
26	15	Отгон сумын цэцэрлэг	Хүнсний материал ихээхэн үлдэгдэлтэй байгаа нь чанар байдлаа алдаж, хорогдож, муудах эрсдэлтэй тул төсвийг үр ашиггүй зарцуулсан байна	8,202.80	Эрхлэгч, Нягтлан бодогч	Б.Лхагвадорж Д.Дуламсүрэн
27	16	Дөрвөлжин сумын цэцэрлэг	Тайлант хугацаанд хогийн сав, сандал зэргийг худалдан авч хөрөнгийн нэгжийн үнэ болон хөрөнгийн тоо ширхэг, нэр төрөл нь анхан шатны баримтаас зөрүүтэй, бүртгэлд тусгахдаа анхан шатны баримт үндэслэж бүртгээгүй, жилийн эцсийн тооллогын бүртгэлээрх хөрөнгө нь нягтлан бодох бүртгэлд тусгаснаар тоологдсон байна.	2,218.00	Эрхлэгч, Нягтлан бодогч	Ц.Бямбасүрэн П.Лхамхүү
28	17	Ургамал сумын цэцэрлэг	2019 онд орон тооны цомхотголоор ажлаас чөлөөлөгдсөн галчид тэтгэмжийг олгохоор эрхлэгчийн шийдвэр гарч тухайн онд олгогдоогүй боловч санхүүгийн тайланд тооцоо үүсгэж тайлагнаагүй, 2020 онд цалингийн зардлаас зарцуулж шууд зардлаар бүртгэсэн.	1,307.00	Эрхлэгч, Нягтлан бодогч	Б.Нэргүй Д.Энхбат
29	18	Яруу сумын цэцэрлэг	Хүнсний материал ихээхэн үлдэгдэлтэй байгаа нь чанар байдлаа алдаж, хорогдож, муудах эрсдэлтэй тул төсвийг үр ашиггүй зарцуулсан байна	8,030.00	Эрхлэгч, Нягтлан бодогч	Б.Цэнд-Аюуш Ө.Цэрэнлхам
30	19	Сантмаргаз сумын ЗДТГ	2020 оны шилэн дансны системд мэдээллийг тэр бүр оруулаагүй, хангалтгүй байна.	46,300.00	Дарга, Нягтлан бодогч	С.Сүхбат Б.Намхай
31	20	Сантмаргаз сумын ЗДТГ	Бараа материал дансны эхний үлдэгдлийг шалгахад 8.0 сая төгрөгний өвс, овъёос тэжээл бүртгэлтэй байсан бөгөөд тайлант онд тухайн хөрөнгөнд ямар нэгэн өөрчлөлт гараагүй, жилийн эцсийн тооллогын бүртгэлд тоологдоогүй байна.	8,070.00	Дарга, Нягтлан бодогч	С.Сүхбат Б.Намхай

32	21	Түдэвтэй сумын ЗДТГ	Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн зөвлөмжийг биелүүлээгүй авлагын үлдэгдэл хэвээрээ байна.	1,184.20	Дарга, Нягтлан бодогч	Ж.Батмөнх Б.Цэнд-Аюуш
33	22	Завханмандал сумын ЗДТГ	Тайлант хугацааны эцэст шатахуун худалдан аваад зарцуулаагүй бараа материалын дансанд шатахууны их хэмжээний үлдэгдэлтэй байсан	6,490.20	Дарга, Нягтлан бодогч	Ч.Наранбаатар Ц.Нарантуяа
34	23	Аймгийн ЗДТГ	Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн зөвлөмжийг хэрэгжүүлэн ажиллаагүй, харилцагч байгууллагын нэхэмжлэлд үндэслэж зардлын гүйлгээ хийгээгүйгээс авлага үүсгэсэн, Засаг даргын нөөц сангийн хөрөнгийг зориулалт бус зарцуулсан зэрэг зөрчил.	35,072.70	Дарга, Нягтлан бодогч	Л.Лхамсүрэн
Төсөвт байгууллагын албан шаардлагын дүн				296,787.29		
НИЙТ АЛБАН ШААРДЛАГЫН ДҮН				1,409,759.99		

